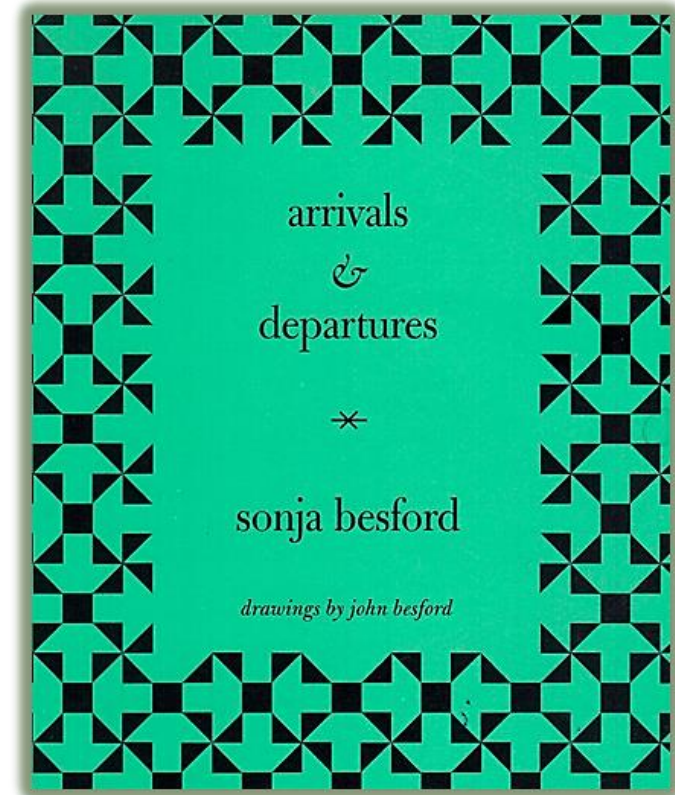

sonja besford

arrivals & departures
sosiri și plecări

parallel texts
translated from english into romanian

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts

translated from english into romanian

by lidia vianu

ISBN 978-606-8592-81-7

Two weeks before Christmas 2014, *Contemporary Literature Press* publishes in both English and Romanian a book of poems by a London poet who was born in the former Yugoslavia, in Belgrade, where she published five books of poetry and fiction in the Serbian language. Her name is Sonja Besford. This is the first book she wrote in English. It was published in London in 2001. Alan Brownjohn, well-known to us all as an English poet and poetry critic, was welcoming her warmly in a Foreword to the book, which he now updates with a few words added in 2014.

The view of a torn Yugoslavia where death reigned for a long time is strong enough to shatter all bucolic ideas westerners might have had about the fall of the Iron Curtain.

Cu două săptămâni înaintea Crăciunului, *Contemporary Literature Press* publică în limbile engleză și română un volum de poeme scris de o scriitoare londoneză care s-a născut în fosta Iugoslavie, la Belgrad. A publicat acolo cinci cărți de poezie și proză în limba sârbă. Aceasta este prima carte pe care a scris-o direct în engleză. A apărut la Londra în anul 2001. Alan Brownjohn, cunoscut multora ca poet și critic de poezie, scria la apariție un foarte cald cuvânt înainte.

Imaginea unei Iugoslavii sfâșiate, unde moartea era singura lege, descurajează orice idee bucolică a occidentalilor în ce privește căderea Cortinei de Fier. Europa are de învățat din cartea Sonjei Besford o lecție pe care numai

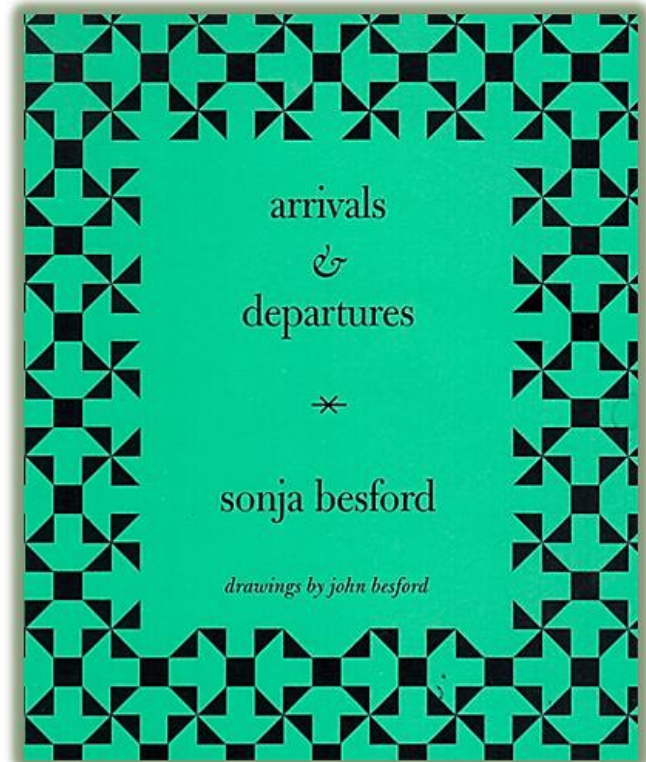
In her book, Sonja Besford teaches Europe a lesson only an insider could have taught. She hints at the ways a common citizen free from totalitarianism could, or can survive Post-Communism. Exile is his last option, although some may take it first. The poet herself emigrated. This book is an explanation and a re-enactment. Serbia looms large in the poet's mind. We have translated her because Romanians may relate to her torn identity, European though it is.

cineva din interior o putea preda. Aflăm din versurile ei în ce feluri poate supraviețui Post-Comunismului un proaspăt eliberat de totalitarism. Exilul e ultima lui alegere, în ciuda faptului că mulți încep cu ea. Poeta însăși a emigrat cândva. Cartea ei este o explicație și o retrăire. Nu putem crede că obsedanta Serbie din mintea ei o va părăsi vreodată. Traducem în românește *sosiri și plecări* tocmai pentru că mulți se vor recunoaște în identitatea ei scindată și conflictuală, Europeană, și totuși – mai mult.

sonja besford

arrivals & departures
sosiri și plecări

parallel texts
translated from english into romanian

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

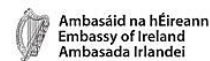
<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

Contemporary Literature Press

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

Director
Lidia Vianu
Executive Advisor
George Sandulescu

The online Publishing House of the University of Bucharest

ISBN 978-606-8592-81-7

- © The University of Bucharest
- © Sonja Besford
- © John Besford, for the illustrations
- © Alan Brownjohn, for the Foreword

Cover and overall Layout: **Lidia Vianu**

Research for translation: Bianca Zbarcea
Sub-editing: Bianca Zbarcea
Typing and Proofreading: Bianca Zbarcea
IT Expertise: Simona Sămulescu
Publicity: Violeta Baroană

Translated from English into Romanian by
Lidia Vianu

Acknowledgments

arrivals & departures was previously published by A S W A
(The Association of Serbian Writers Abroad), London, in 2001.

With Contemporary Literature Press
James Joyce is more present than ever!

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing
Finnegans Wake:

Bucharest University

The only Online Literature Publishing House of the University of Bucharest

<http://editura.mttlc.ro/>
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

**A Manual for the Advanced Study
of *Finnegans Wake* in 111 Volumes**

Totalling 30,000 pages
by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

*What is the most important part of *Finnegans Wake*?*
Certamente, cuvintele create de Joyce lui-même.
We have made six volumes of them. Learn them—stanttill!

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/Joyce%20Lexicography.html>

Director **Lidia Vianu** Executive Advisor **George Sandulescu**

The Times Literary Supplement No 5822
31 October 2014

sonja besford

arrivals & departures

sosiri și plecări

parallel texts

translated from english into romanian

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford
arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
1

to john, always and forever

Table of Contents

Alan Brownjohn	foreword. introducere	p. 6
arrivals & departures		
	my mother my father. mama tata	p. 19
	my mother my father II. mama tata II	p. 21
	meeting an aging prostitute. întâlnire cu o prostituată în vârstă	p. 24
	italian pimp. codoș italian	p. 27
	several sins. câteva păcate	p. 28
	death of a friend in mombasa. moartea unui prieten în mombasa	p. 31
	the angel, the last prophet and death. îngerul, ultimul profet și moartea	p. 33
	photograph of a captured demon. poză cu demon captiv	p. 36
	devil and magician. diavol și magician	p. 38
	the nun and the terrorist. măicuța și teroristul	p. 40

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

3

to dance with bears and tigers. dans cu urși și cu tigri	p. 42
resentfully loving a prophet. iubit cu furie, profetul	p. 44
goddess conducting rebirth. zeiță ajutând un bătrân să se nască din nou	p. 46
travelling with an angel. călătorie cu înger	p. 47
healer. vindecător	p. 48
homeless philosopher. filosof fără adăpost	p. 50
the poet i know. cunosc un poet	p. 51
dream lover. iubitul din vis	p. 53
confession. mărturisire	p. 56
tired love. dragoste obosită	p. 58
tired love II. dragoste obosită II	p. 60
the virgin. fecioară	p. 61
lovers. îndrăgostiți	p. 62
waking with john. în zori lângă john	p. 66
love poem. poem de dragoste	p. 68
an affair. aventură	p. 70
lust. dorință	p. 71

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford
arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

4

abandoned dog. câine părăsit	p. 72
late love. iubire târzie	p. 73
alive again. din nou viu	p. 75
the old man's temptation. ispitirea bătrânului	p. 77
return of the first lover. întoarcerea primului iubit	p. 79
memories. amintiri	p. 81
the inner demons. demoni lăuntrici	p. 83
februing. februarizând	p. 85
serbs meeting luck. sârbi întâlnindu-și norocul	p. 87
the tyranny of milošević. tirania lui milošević	p. 88
nato's 50 th birthday party. petrecere la a 50-a aniversare a nato	p. 90
serbia talking. discursul serbiei	p. 91
troubled youth on his way to war. tânăr zbuciumat în drum spre război	p. 96
a mental patient. bolnav mintal	p. 97
suicide of an actor in Belgrade. sinuciderea unui actor în belgrad	p. 100
a regime academic. universitar supus regimului	p. 101
hunger. foame	p. 103

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

5

the truth speaking. cuvântarea adevărului

p. 104

perhaps not a dream. poate vis, poate nu

p. 106

singing. cânt

p. 108

Information about the Poet and the Translator

p. 110

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

Alan Brownjohn

foreword

21 June 2001

How do most readers approach collections of poetry?

Hardly ever, surely, reading from beginning to end, cover to cover, as we would with novels. Don't we first look at a couple of early poems to get a sense of what the author is doing, then move on and *select* other poems, either to read at once or leave until a little later, as decided by titles, opening lines, or length? And then don't we finally, to get some sense of what a book *as a whole* is saying, return and re-read it as a collection at that stage?

Poets know about these habits as readers; and are wise if they take some care about the first impression they offer, the last impression they leave, and the variety of subject, mood, size and shape in the poems placed between. It's a rare collection in which almost any poem you chance upon in this initially selective process of reading has the power—whether what it says is

introducere

Cum se citește oare un volum de poeme?

În mod sigur nu de la cap la coadă ori din scoarță în scoarță, ca romanele. Ne aruncăm ochii peste câteva poeme de început. Ne facem o idee încotro merge poetul. Citim apoi mai departe. Începem să alegem ce ne place, ce să citim acum pe loc, ori mai încolo, depinzând de titluri, de primul vers, de lungime... Abia după aceea vrem să înțelegem cartea ca întreg, așa că ne întoarcem și citim tot volumul.

Poeții cunosc aceste obiceiuri, pentru că sunt și ei la rândul lor cititori. Dacă sunt înțelepți, se îngrijesc de prima și de ultima impresie pe care o lasă: între ele, au grijă să adune o varietate de teme, stări de spirit, poeme lungi și scurte, cu forme cât mai diferite. Poemele pot fi clare, ori pot avea o complexitate la care trebuie să meditezi. Nu sunt

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

7

immediately clear or is more complex and requires a little more time – to hold the reader's attention at once.

Sonja Besford's poems in this vibrant and arresting book – I recommend looking immediately at, say, 'to dance with bears and tigers' or 'alive again' – have just that ability. She writes with impressive command in a language not her mother tongue, which is Serbian, but refuses even to hint at the difficulties that task might present. It is almost as if the second language, English, is commanding *her*. Privately she speaks of Serbian as a 'wonderful husband' with whom she can feel too comfortable, and English as a 'vigorous young lover' driving her crazy with his 'passion, unpredictability, energy, originality and quite often delightful simplicity.'

Shall we take the husband first? Sonja began writing in English a few years ago with her reputation already well-established in her native Yugoslavia: she is the author of two poetry collections, two of short stories and a novel, all published in Belgrade. Reading the eight poems she has translated into English from the Serbian in part three of this book (they first appeared in her previous collections as well as the distinguished literary review *Kritika*), or those she has written in English, and wondering how they would read and sound in Serbian – as if we were the lover wondering about the husband, so to speak – it's

multe volumele în care de la bun început, de la prima alegere întâmplătoare, descoperi că toate poemele acestea te interesează.

Cartea fascinantă și plină de viață a Sonjei Besford este o excepție. Aș recomanda să începeți cu „dans cu urși și cu tigri” ori „din nou viu”, de exemplu. Poeta mănuieste perfect o limbă dobândită; limba ei maternă este sârba. Scrie, însă, în limba engleză fără nici cea mai mică urmă de ezitare. Această a doua limbă pare să fi pus stăpânire pe ea. În particular, autoarea descrie limba sârbă ca pe un „un soț minunat”, cu care se poate simți chiar prea în largul ei, iar engleza ca pe un „îndrăgostit tânăr și viguros”, care o copleșește cu „pasiunea, imprevizibilitatea, energia, originalitatea și adesea cu încântătoarea-i simplitate.”

Să vorbim despre soț mai întâi. Sonja a început să scrie în engleză acum câțiva ani, când avea deja o reputație în țara ei, Iugoslavia: ea este autoarea a două volume de poeme, două de povestiri și un roman, toate publicate la Belgrad. Când citim cele opt poeme pe care le-a tradus din sârbă în engleză în partea a treia a cărții de față (ele au părut în volumele ei anterioare, precum și în renumita revistă literară *Kritika*), sau pe acelea scrise direct în engleză, ne întrebăm cum s-ar citi și cum ar suna ele în sârbă – așa cum îndrăgostitul se întreabă cum o fi soțul oare: intuim

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

8

possible to sense something of the surreal daring, the freedom to be *unreasonable*. That would excite English readers if they could also read her in her mother tongue. It's the same excitement they have felt about very much of the best post-Second World War poetry from Eastern Europe in general.

The English can write wonderfully in other ways—rationality is one of their hugest assets—but not in that particular way. So the comfortable husband remains a passionate rival? Yes, but the lover would be right to claim that there is something special and remarkable about Sonja's poems done in his English, to which she has brought abundant quantities of the verve and originality of her mother culture.

To begin where any reader will start: her gratitude to her parents is poignantly clear in the two introductory poems about them, tributes to their defiant, exuberant spirit ('they shiver yet sing') colourfully remembered in 'a ravelling of voices music cutlery napery', in the family Sunday lunches, the visits with her siblings to the cake shop and the cinema, and after the cowboy film

...our mother

our father waiting to take us to our unhounded home

where even the walls sang and paintings hummed

îndrăzneala suprarrealistă și libertatea de a sfida rațiunea. Dacă cititorul englez ar putea s-o citească în limba ei maternă, cu siguranță ar fi tulburat. El ar resimți emoția pe care am trăit-o cu toții citind poezia scrisă în Europa de est după cel de-al doilea război mondial.

Englezii tulbură altfel cititorul: în primul rând, ei sunt raționali. Soțul, cu acel sentimentul de relaxare confortabilă, rămâne fără îndoială un rival redutabil. Pe de altă parte, amantul dă poemelor Sonjei scrise în limba engleză un aer aparte, cu totul remarcabil: poeta aduce cu ea în limba engleză verva și originalitatea culturii în care s-a născut.

Vom începe cu ceea ce impresionează nu doar câțiva cititori, ci pe toți: recunoștința ei față de părinți, exprimată în primele două poeme, scrise cu o limpezime dureroasă. Vedem în aceste poeme spiritul neînfricat, exuberant („cutremurați de groază, cântă”). Amintirea e pitorească: „încălcire de voci muzică tacâmuri șervete albe” la prânzurile de duminică ale familiei, după care mergea cu surorile la cofetărie și la cinema, iar după filmul cu cowboy

... mama cu tata așteptau să ne ducă înapoi acasă

unde nu erau lupte unde pereții cântau și tablourile fredonau

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

9

The feeling of warmth and security caught there so vividly (that 'unhounded' atmosphere) has given this poet the strength to take on an impressive range of themes; though it only intermittently returns in the poems that follow.

They are about: love, with its pleasures and ambiguities, time and memory—being young and growing old—good and evil, politics (which means, implicitly yet unmistakably, the plight of her mother country), and death. Aren't these the necessary stock-in-trade of most poets? True, but Sonja Besford specialises in a quality of unexpectedness which makes her variations of these traditional themes enthralling—and disconcerting. You do *not* know at once where you are in her poems, with the love poems in particular. Is 'death of a friend in mombasa' a love poem? Is the speaker, wanting permission to let the tears flow, the poet? The sadness is patent, and the speaker will be unable to show a true face, only

mourn... with the tragedy of a clown
who has run out of the makeup removing cream

Love, which inevitably raises questions of time and memory, can be delighted in for its ability to disorientate the lover ('love poem'), doubted when the lover is just too grandiloquent (in the very funny 'an affair'), or recalled with a kind of hopeful

Sentimentul de căldură și siguranță surprins acolo atât de viu (acea atmosferă fără „lupte”) i-a dat poetei puterea să abordeze o gamă impresionantă de teme. Este un sentiment care revine doar pe alocuri în poemele ce urmează.

Vorbesc aceste poeme despre dragoste, cu plăcerile și echivocul ei, despre timp și amintire—tinerețe și îmbătrânire—despre bine și rău, despre politică (și implicit, inevitabil, tragedia țării natale) și despre moarte. Nu sunt acestea oare capitalul tuturor poezilor? Ba da, însă Sonja Besford este atât de neașteptată: variațiile ei pe aceste teme sunt seducătoare—și tulburătoare. La început nu știi ce să crezi despre poemele ei, mai ales când este vorba de poeziile de dragoste. Este „moartea unui prieten din mombasa” o poezie de dragoste? Oare chiar poeta este cea care, povestind, varsă o lacrimă? Tristețea este evidentă, iar vorbitorul o disimulează și

plânge... cu figura sfâșiată a clovnului
care a rămas fără cremă demachiantă

Dragostea, care în mod inevitabil ridică problema timpului și a amintirii, încântă atunci când îndrăgostitul nu mai știe ce să creadă („poem de dragoste”), stârnește neîncrederea dacă îndrăgostitul se îmbată cu vorbe mari (în poemul hazliu

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

10

nostalgia ('return of the first lover'). It can be celebrated as a late happening ('late love'), or deeply ambiguous when, in 'lust', the fascinated lovers feel 'poisoned by the lasting gift of lust', or exhausted and passing (in the two 'tired love' poems). Or tender and uncomplicated in marriage:

i adjust to our curves and cavities, inhale
his sleep-odours and so assembled by
spoonsful of love, every morning
i wish it were yesterday morning
(‘waking with john’)

But no treatment of love, memory, or any other theme in these pages will be routine or conventional; the slant on ‘memories’ in the poem of that title is both novel and entertaining. Unsurprisingly, there are intriguing and unusual ideas in those poems, often complex yet always rewarding, that examine good and evil. Some are written from a conviction that the Christian God will play dangerous and deadly games with humanity, for example with the woman in ‘meeting an aging prostitute’, who asks to be renewed so as to meet a first lover whom she *might* once have met beside ‘an indigo lagoon’ long ago. It is also

„aventură”), ori se pierde în amintire cu un fel de nostalgie plină de speranță („întoarcerea primului iubit”). Ea poate fi cântată ca o bucurie târzie („iubire târzie”), sau ca o incertitudine chinuitoare atunci când, în poemul „dorință”, amănții fermecați se descoperă „căzuți în patima fără sfârșit a dorinței”, sau se descoperă sfârșiți și provizorii (în cele două poeme intitulate „dragoste obosită”). Ori, mai încolo, sunt prinși într-o căsnicie tandră și fără complicații:

mă dau după curbele și intrândurile noastre, inspir
izul somnului lui și astfel adunată
în mici porții de iubire, în fiecare dimineată
îmi doresc să fie ieri dimineată
(„în zori, lângă john”)

Nicăieri în aceste pagini nu vom găsi imagini convenționale ori tocite ale iubirii, ale amintirii, ori ale altor teme: perspectiva asupra „amintirilor” din poemul cu același titlu este în același timp inedită și amuzantă. În mod deloc surprinzător, poemele conțin idei fascinante despre bine și rău, idei care ne pun pe gânduri, idei de multe ori complexe și întotdeauna încântătoare. Unele sunt scrise din convingerea că Dumnezeu creștin împinge omenirea într-un joc pe care aceasta îl va plăti cu viața: femeia din

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

11

possible that the lover never arrived and she became a prostitute,
or, he made her into a prostitute. In any case the prayer is made
in vain; so finally

she calls out to her death-lord to lead her
to the end and thence to the beginning and to that
perfumed shore again

An alarming note of despair? In the cryptic, possibly very
personal, poem called 'resentfully loving a prophet', God
withdraws immortality from someone and returns her to
ordinary human existence to perform his will in respect of
someone else. This is an uncertain universe...

This is a poet of arresting images and metaphors, but
'healer' and 'the inner demons' are poems in which imagery
sustains vigorous and challenging *argument*. In the latter poem,
immense personal territories are covered, exuberantly and yet
with the ruefulness that features so often in these pages. Can the
demons be given last rites and laid to rest? It seems not. They can
be annoyed, but not expelled, not ignored. The two people

„întâlnire cu o prostituată în vârstă” se roagă să
reîntinerească pentru a-l revedea pe primul ei iubit, cu care
poate s-a întâlnit odată demult, lângă „o lagună indigo”.
Poate iubitul ei n-a apărut niciodată și de aceea a apucat-o ea
pe o cale greșită; poate că el este chiar cel care a împins-o pe
această cale cu bună știință. În orice caz, ruga este făcută în
zadar; așa că într-un final

îl strigă pe domnul morții s-o călăuzească
spre sfârșit și de acolo iar către început înspre acel
mal parfumat

O notă îngrijorătoare de disperare... În poemul criptic și,
poate, foarte personal, intitulat „iubit cu furie, profetul”,
Dumnezeu retrage eroinei darul nemuririi, trimițând-o
înapoi în viața omenească, pentru că vrea, prin ea, să
acționeze asupra altcuiva. Universul este o lume incertă...

Avem de-a face cu imagini și metafore remarcabile.
Mai mult decât atât, „vindecător” și „demonii lăuntrici” sunt
poeme în care imaginea este dublată de o *gândire* profundă
și originală. „demoni lăuntrici” este un poem aproape intim,
scris cu exuberanța, dar și cu tristețea ce caracterizează
întregul volum. Pot demonii fi îngropați creștinește? Poeta
nu este deloc sigură. Îi putem exaspera pe acești demoni, dar

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

12

(lovers?), failing in their attempt to be rid of them, end up with an increased sense of their own awfulness ('what a melancholy/brothel we've become'):

in the texture of these ceremonies i felt my friend's
goodness and lofty presence as we held hands
to dance and leap towards the conciliatory moon lighting
our faces and that graveyard in croatia i shall never see again

There has been a sort of wild enjoyment in this process of admitting their irreversible fallibility. And all this (not least the mysterious and sinister implications of the graveyard image) is achieved in just fourteen lines.

The reference to Croatia fittingly occurs in the last line before the part **FOUR** consisting of thirteen poems with a mainly political content. The mood is set, wittily, truthfully, and eloquently by the first, 'februaring':

i am februaring about all the dead friends and past lovers
...who loved me without reconstructing me or devouring me,
who enchanted my molecules and my senses and i am februaring
because there is much left to februar and it is, after all, february

nu scăpăm niciodată de ei și nici nu ne putem preface că nu-i vedem. Cei doi eroi (îndrăgostiți, poate) se dau bătuți, așadar, și se descoperă înspăimântători în existența lor:

și cu toate acestea ceremonia m-a făcut să simt căldura
și semeția prietenului meu ne-am dat mâna
în dans și salturi către luna împăciuitoare a cărei lumină cădea
peste
chipurile noastre și peste acel cimitir din croația pe care n-am
să-l revăd niciodată

Cei doi își savurează înfrângerea cu bucurie sălbatecă. Totul se întâmplă în numai paisprezece versuri, bântuite de imaginea misterioasă și sumbră a cimitirului.

Croația apare în chip semnificativ în ultimul vers dinaintea părții a patra, care cuprinde treisprezece poeme politice în esență. Atmosfera este conturată inteligent, clar și elocvent de primul poem, intitulat „februarizând”:

februarizez despre toți prietenii dispăruți și iubiți de altă dată
...care m-au iubit fără să vrea mă schimbe ori să mă înghită,
care mi-au fermecat moleculele și simțurile și februarizez
pentru că mai sunt atâtea de februarizat și la urma urmei,
suntem în februarie

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

13

Sonja Besford deserves an Oxford English Dictionary entry for supplying a new verb 'to februar', to the English language; meaning 'simultaneously to remember, complain at, protest about, or even praise, aspects of life and/or nation in a spirit reflecting the climate of the month of February.' It is the most relaxed poem – and comprehensive, and extraordinary – in this political sequence, which otherwise mourns, in a fashion only Serbs can fully appreciate, the fate of her mother country in the late 1990s.

On the one hand there is (these are poem titles) 'the tyranny of milošević' and 'a regime academic'; on the other 'nato's 50th birthday party', a date celebrated by the infliction of death and suffering on a Yugoslavia which the West had rarely understood, had ceaselessly patronised, and was now intent on bombing and exploiting. 'a mental patient' (Belgrade During the Bombardment) also makes a point, clearly and forcefully. 'serbia talking' (first printed, like several other poems here, in the admirable London literary journal *Ambit*) is a poet's heartfelt manifesto about her country; which concludes

that no true saviour is on his way, that my people are doomed and
that all the whirling birds of prey have become killing machines

Sonja Besford merită un loc în dicționarul Oxford pentru noul verb adăugat de ea limbii engleze, „a februariza”, care înseamnă „în același timp a-și aminti, a se plânge de, a protesta, sau chiar a lăuda viața/sau nația, într-un fel care să reflecte climatul lunii februarie.” Este cel mai destins poem – inteligent și extraordinar – al acestei secvențe politice, care altfel jelește, într-un mod pe care doar sârbii îl pot înțelege pe deplin, soarta țării lor la sfârșitul anilor 1990.

Pe de o parte avem (ca titluri chiar) „tirania lui milošević” și „universitar supus reigmului”; pe de alta, o „petrecere la a 50-a aniversare a nato”, moment sărbătorit prin pricinuirea de moarte și suferințe unei Iugoslavii pe care vestul doar foarte rar o înțelesese, pe care o tratase cu superioritate în permanență, și pe care acum era hotărât să o bombardeze și să o exploateze. „bolnav mintal” (Belgradul sub bombe) subliniază de asemenea o idee importantă, într-un mod clar și plin de forță. „discursul serbiei” (inițial publicat, ca multe alte poeme din acest volum, în remarcabila revistă literară londoneză *Ambit*) este declarația de suflet a poetei cu privire la țara ei, care știe

că nu vine niciun mântuitor, că poporul meu este condamnat și
că toate păsările de pradă care dau târcoale au devenit mașinării de ucis

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

14

In 'the truth speaking', justice is powerless, but there is at least some hope that truth can 'glue itself together' again; a hope reinforced in 'singing', the last poem of the collection, where the poet is saying that sadness about her country must be experienced so that it can be overcome by its 'essence', or spirit

as if it were a nuisance louse and nothing more

In this book the poems come at the reader at a rush, without much punctuation, and in 'lower case' without capitals (except for the rare occurrence of the noun 'God'). It is a deliberate device, designed—the poet says privately—to symbolise 'personal humility of the "grain of sand" variety... I also cannot justify thinking of myself in capital "I" terms.' The effect is to enhance the passion of these strange, beautiful and humane poems, which—if I can try to rescue the phrase from the grasp of advertising—'must be read', for what they say so grippingly about Sonja, Serbia and life in general; and the ways in which they say it. Her English readers are lucky to have this poet working so fruitfully—and movingly—in their language.

În „cuvântarea adevărului”, dreptatea este neputincioasă, dar există totuși speranța că adevărul se poate „lipi din nou cum era întreg”; speranța aceasta re apare în „cântând”, ultimul poem din volum, unde poeta afirmă că tristețea pentru țara ei trebuie trăită pentru a putea fi biruită de către propriul ei „spirit”,

ca și cum ar fi un păduche enervant și nimic altceva

În acest volum poemele dau năvală, fără prea multă punctuație, cu litere mici, fără majuscule (în afara cazului rar când apare substantivul „Dumnezeu”). Poeta mărturisește în particular: acesta este un procedeu intenționat, menit să simbolizeze „smerenia personală a 'grăuntelui de nisip’... De asemenea, nu cred că am dreptul să spun 'Eu' cu majusculă”. Ca urmare, crește tensiunea acestor poeme stranii, frumoase și omeneste, care—oricât de publicitar ar suna—„trebuie citite” pentru ceea ce spun atât de pătimăș despre Sonja, despre Serbia și despre viață în general; ele merită citite de asemenea și pentru toate modurile în care aceste lucruri sunt spuse. Cititorii englezi sunt norocoși că această poetă scrie atât de admirabil—și tulburător—în propria lor limbă.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

Alan Brownjohn

a second foreword

2 July 2014

It gives me a lot of pleasure to say a few extra words about Sonja Besford's book now that it is appearing on the internet through Lidia Vianu's enthusiasm for her work. *Arrivals & departures* was published in London as long ago as 2001 in a handsome edition with her husband John Besford's appealing and entertaining drawings. In the 2001 Foreword that follows here I praised the energy that seizes the reader, and in going back to the poems now I experience the same sense of their compelling vitality and variety.

Needless to say, as a daily reader of poetry I have continued to open new volumes and old in the manner that I described. Thirteen years after adopting that practice with

a doua introducere

Este o bucurie pentru mine să adaug câteva rânduri despre cartea Sonjei Besford, publicată acum de Lidia Vianu pe internet. *Sosiri și plecări* a apărut la Londra în anul 2001. Era o ediție frumoasă, ilustrată cu desenele sensibile și amuzante ale soțului ei, John Besford. În 2001 am scris un Cuvânt înainte, pe care urmează să-l citiți mai departe în volum și în care remarcam energia textelor: revenind acum la aceste poeme, găsesc în ele aceeași remarcabilă vitalitate și varietate.

Citesc poezie zilnic și am citit de atunci multe volume nou apărute. Cu volumul Sonjei Besford am inaugurat un mod de lectură pe care îl descriam la prima lui ediție. Revenind

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

16

Sonja Besford's book for the purpose of writing about it, I am still gripped by its contents in the same way. I hope its internet appearance will draw new readers to her work – and to John Besford's illustrations, which continue to seem altogether timelessly appropriate.

acum la aceste poeme, sunt la fel de impresionat ca și în trecut. Nădăjduiesc că publicarea pe internet îi va aduce poetei noi cititori – și aceștia vor privi desigur și ilustrațiile lui John Besford, toate la fel de elocvente ca și în anul 2001.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

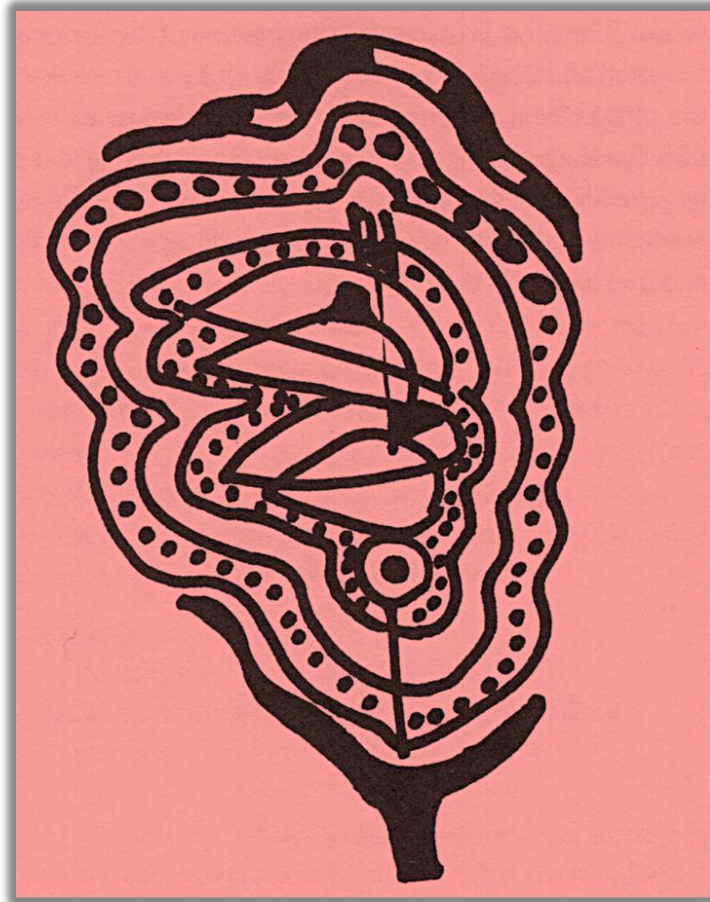

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford
arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
17

arrivals & departures

sonja besford
arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
18

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

19

my mother my father

how strange i thought how peculiar odd
they shiver yet sing: that's brave isn't it?
although life's mile end glimmers
on their finger nails and next
in my dream i saw them young
untouched unclaimed exquisite
sheltered by a sighted god
they sat on the earth floor singing away
the unforgiving trail of future tears while
the archons of darkness presented them
with a mystifying charmed dance but
my mother my father sang away their clench
their stench the vile smile of their sly promises

then i was born astonished
by their light godliness and loving commands
quick and tight like fearless midnight prayers
in a far away church and farther land
i listened to everything curved and filmy:

mama tata

cât de ciudat mi-am zis ce de neînțeleș
cutremurați de groază cântă: ce curaj
lucește pe unghiile lor
acest mile end al vieții și apoi
i-am văzut în vis iar tineri
neatinși ai nimănui splendizi
protejați de un dumnezeu clarvăzător
ședeau pe pământ și cântau ca să șteargă
neiertătoarea dără de viitoare lacrimi pe când
arhonii întunericului le arătau
un dans fermecat de neînțeleș dar
mama și tata își cântau încleștarea
duhoarea zâmbetului josnic al promisiunilor viclene

atunci m-am născut uluită
de cucernicia lor blândă și autoritatea lor afectuoasă
iuți și tăioase ca rugăciunile neînfricate rostite-n miez de noapte
într-o biserică dintr-un țărâm departe departe
acultam arcuită învelită-n membrane:

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

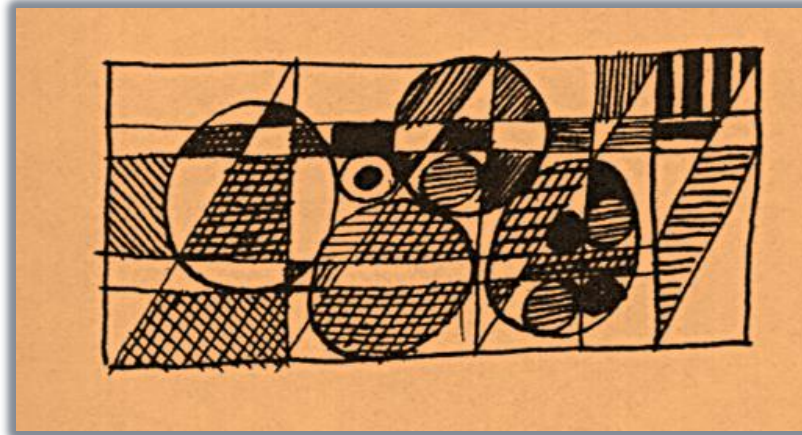
parallel texts. translated from english into romanian

20

my mother knew music my father all the words
my mother felt plants my father all the animals
she celebrated st. john he st. nicholas
she drank vodka with lamb he brandy with pork
and all the while they sang and danced
a ravelling of voices music cutlery napery
in ever reducing circles
until they entered my heart's periphery
and marched in unstoppable

mama era muzica tata era cuvintele
mama printre plante tata printre animale
ea cu sfântul ion el cu sfântul nicolae
ea înghițea vodcă cu miel el porc și coniac
cântau și dansau cântau și dansau
o încâlcire de voci muzică tacâmuri șervete albe
în cercuri tot mai mici și mai mici
până ce au pătruns în marginea inimii mele
și au intrat nimic nu i-ar fi putut opri

[First published in *Ambit* 156]

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

my mother my father II

unexpectedly it was on hearing a mazurka
on one rainy-grey london day
that i remembered my mother my father
dancing in triple time to coppelia
skipping and sliding on a parquet floor
clicking heels and stamping feet;
listen to the **second** beat, mother exclaimed,
oh it's just not fast enough, father complained;
from all those years ago i see once more
my mother's radiant presence reflecting
her playful and dazzling haughtiness
wearing an orange hat tilted just so
towards her left eyebrow and red lips
ready to bewitch men and charm women;
i see my father with hunched shoulders holding
his hat against the whirling storm and icy wind
leaving the first footprints in the first snow
which squeaked creaked and squealed
like a happy dog after his master's affection;
i recall sunday lunches at the mercy of father's

mama tata II

deodată într-o bună zi cenușie cu ploaie
la londra se cânta o mazurcă
mi-am adus aminte de mama de tata
cum dansau coppelia măsură de trei timpi
pas alunecare pas alunecare pe parchet
lipeau călcâiele și băteau din picioare;
mama striga, fii atent la **a doua** măsură,
tata bombănea, e mult prea lent;
revine de atunci de foarte demult
strălucirea vie a mamei
semeția veselă și fermecătoare
purtând o pălărie portocalie înclinată într-o parte
pe sprânceana stângă și buzele-i roșii
ce fermecau bărbații și cucereau femeile;
îl văd pe tata cu umeri gârboviți ținându-și cu mâna
pălăria pe vreme de furtună cu vânt înghețat
lăsând primele urme de pași în prima zăpadă
care scârțâia trosnea scâncea
ca un câine vesel cerșind afecțiunea stăpânului;
revăd prânzurile de duminică și tata cu lecțiile lui

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

22

pedagogy – today, girls, we shall discuss aristotle
or cicero or dostoyevski or the roman empire
or the economic strategies of imperialism –
or whatever, and we had to contribute, stealing
secret glances at the clock, wishing the time away (alas)
so that we could be released to run to the cake shop
with alluring odours of cream, nuts and chocolate,
for several *baklavas*, *tulumbras* and glasses of *boza*
(biljana would want one of everything
goga anything she could dismantle
i just watched
jasna wasn't born yet)
then to the cinema for the four o'clock performance,
three wide-eyed girls in flowery dresses licking ice-cream
while cowboys and indians hounded each other
in zane grey's formulaic brilliance and our mother
our father waiting to take us to our unhounded home
where even the walls sang and the paintings hummed

care nu se mai terminau – fetelor, azi vorbim despre aristotel
cicero dostoyevski imperiul roman
strategiile economice ale imperialismului –
de toate, iar noi trebuia să participăm, strecurând
priviri furișe la orologiu, să treacă vremea mai iute (vai)
să ne lase odată să dăm fuga la cofetăria
cu arome ademenitoare de frișcă, nuci și ciocolată,
să mâncăm *baclavale*, *tulumba* și pahare de *boza*
(biljana voia câte una din fiecare
goga voia orice putea rupe-n bucățele
eu doar priveam
jasna nu se născuse încă)
apoi la cinema cu noi la filmul de la ora patru,
trei fete în rochii înflorate cu câte o înghețată urmărind
cu ochii mari lupta dintre cowboy și indieni
în celebre povestiri arhicunoscute de zane grey
mama cu tata așteptau să ne ducă înapoi acasă
unde nu erau lupte unde pereții cântau și tablourile fredonau

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

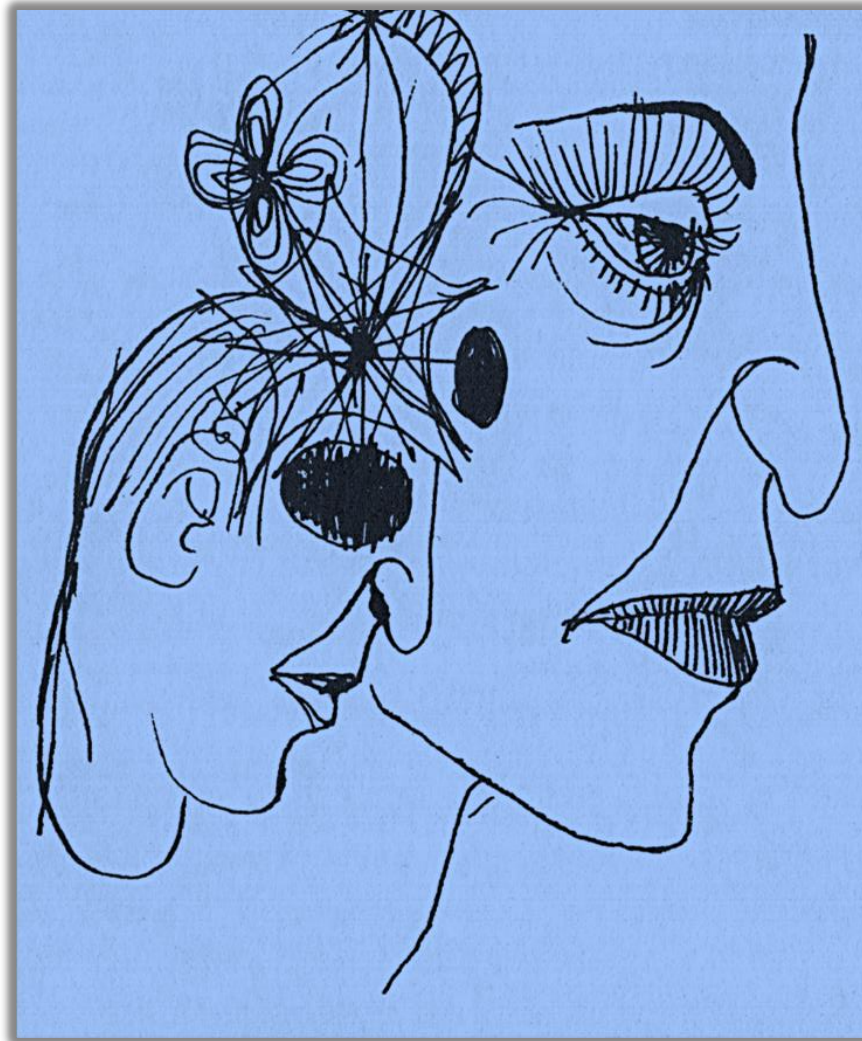

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

23

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

24

meeting an aging prostitute

on her face and body freckles quarrel with
unmerciful creases etched by the heavy burden
of sold seductions, copulations and perversions
mostly unwelcome, mostly tedious, sometimes
repugnant; these days with increasingly long rests
between clients, behind her half-closed eyelids
grows a yearning for a far away landscape
she recalls leaving decades ago, perhaps imagined,
perhaps real, a vista of trees with heady scents of
jasmine, wisteria and lavender along an indigo
lagoon on whose shores she used to sit for hours
dazzled by peacocks' seductive dance displays and
dragonflies' iridescent mating whilst frequently
she could have been heard murmuring, if anyone
were near enough but no one ever was, an invitation
to her as yet unseen first lover to come through
the heat-shivering air towards her embrace and
her already opening sensuality;

întâlnire cu o prostituată în vârstă

pe fața pe trupul ei pistrui încăierăți cu
zbârcituri neiertătoare urme ale poverii
de farmece vândute, împerecheri și perversiuni
silite, plicticoase, adesea
dezgustătoare; în zilele din urmă cu pauze tot mai lungi
între clienți, cu ochii pe jumătate închiși
tânjește revede un loc de departe
de unde a plecat cu decenii în urmă, dacă nu e doar închipuire,
dacă există chiar, întindere de copaci cu arome îmbătătoare de
iasomie, glicină și lavandă în lungul unei lagune
indigo ședea acolo pe mal cu orele
pierdută în dansul seducător al păunilor și
împerecherea fluorescentă a libelulelor și unde
dacă cineva era pe-aproape însă nu era nimeni
s-o audă chemându-și în șoaptă
primul iubit încă neîntâlnit să vină
din aburii fierbinți în brațele ei
spre simțurile ei abia trezite;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

25

after an age of dry waiting she knew it was the fickle
moods and treachery of her destinies which stopped him
appearing before her and so flamed by anger
she staggered into a world saturated with frightening
impurities and mutating sins – she arched to meet them all;

now, in the early evening as she sits on her spitalfields
bench, she keens a loud ode to the needle-rot spreading
in her body, then after midnight, exhausted and almost
unconscious, she calls out to her death-lord to lead her
to the end and thence to the beginning and to that
perfumed shore again

după o viață de așteptare zadarnică a înțeles că nestatornicia
și zădărnicia sorții l-au împiedicat
să-i iasă-n cale de mânie s-a azvârlit
într-o lume învălmășită de înspăimântătoare
mârșavii și păcătuiri cu multe fețe – zvâcnind le-a împlinit;

la lăsarea serii pe banca din spitalfields
bocește în auzul tuturor o odă închinată putregaiului ce-i macină
trupul, iar după miez de noapte, istovită și
pierdută, îl strigă pe domnul morții s-o călauzească
spre sfârșit și de acolo iar către început înspre acel
mal parfumat

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

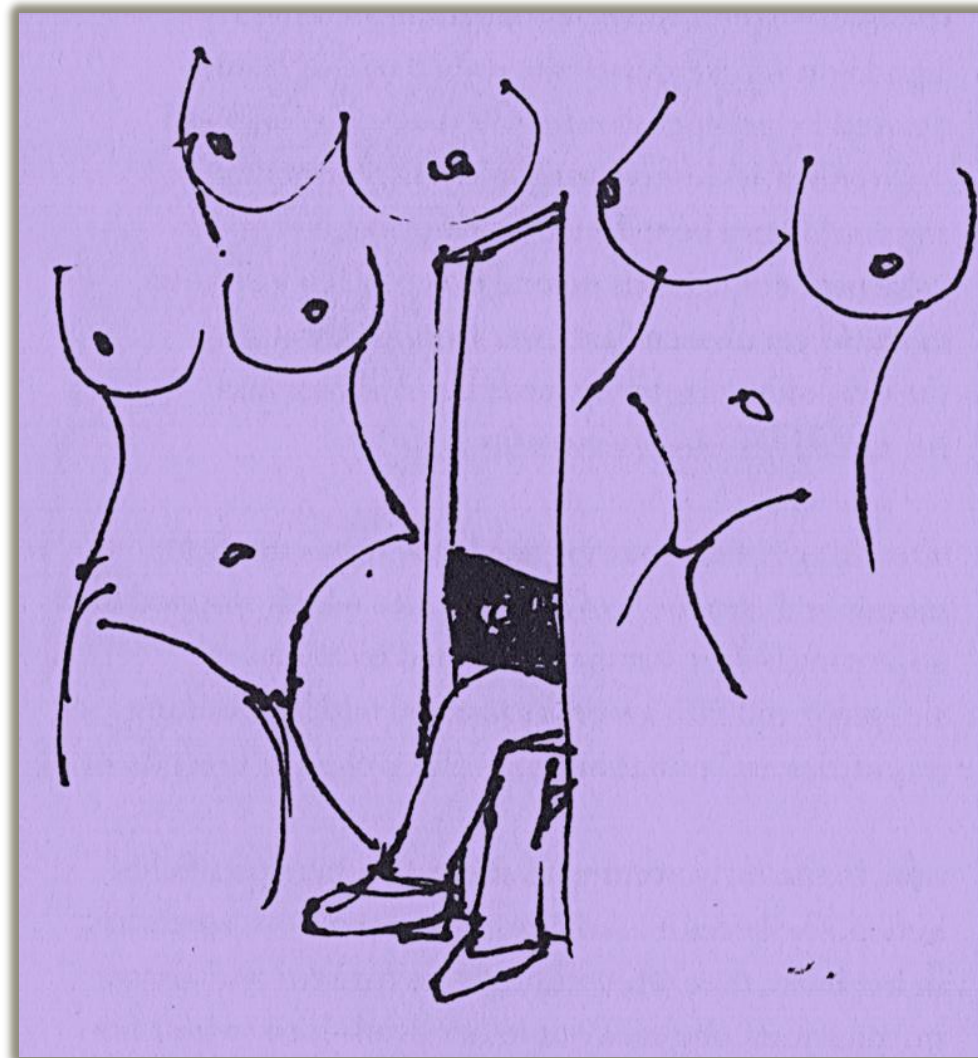

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

26

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

27

italian pimp

in a hotel suite in nairobi he sits at his laptop,
emperor of bellies and breasts, mostly nocturnal
choreographer of shameless navels and nipples
because a noon light frequently scissors through
his complaining flesh with galloping pain down
along the amputated limb and prosthesis
as if a live leg, surprised at its own martyrdom
and stubbornness, continues to remind him of days
before his soul got shipwrecked on the oldest
rock of marshalling sin and slime

codoș italian

într-o cameră de hotel în nairobi cu un laptop
împărat de pânțe și sâni, coregraf
nocturn al buricelor și sfârcurilor nerușinate
pentru că lumina zilei îi sfâșie
carnea suferindă de junghiuri
în mădularul amputat, în proteza
care e ca un picior adevărat, hăcuit
dar aprig, și care nu-l lasă să uite vremea
pe când sufletul lui nu naufragiase pe străvechea
stâncă prăbușită în păcat și mocirlă

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

28

several sins

it was by a fragrant cinnamon tree in the raw
mustiness of a tropical island which still
mourned capsized treasure-ships from
long ago that i noticed her at once:
turned towards the busy, foaming sea
she stood quite still her eyes distant
as if watching some now paling projection
full of brave pirates and other ghosts;
hidden behind a coconut palm my solitude
floated to embrace her grave beauty
to own and take her like a love-sick beast
then to rummage through her goodness and
filter out the many poisons from my soul;
but before i could make her my remedy
a handsome man suddenly appeared and like
some professional, daring and tactile god
his hands instantly journeyed over her body
his lips kissed her neck whispering hot
words in love-tongues i have never known

câteva păcate

acolo, lângă un scorțișor înmiresmat în mucegaiul
umed al unei insule tropicale care
jelea încă trecute galioane
am zărit-o pe dată:
cu ochii la înspumata mare în valuri
dreaptă neclintită urmărind din privire
o umbră dispărândă
încărcată cu pirați curajoși și alte năluci;
singurătatea mea ascunsă pe după un cocotier
plutind a îmbrățișat frumusețea ei gravă
gata s-o fure s-o posede tânjind ca o fiară
să ia ce-i bun în ea să-mi vindec cu ea
sufletul sufocat de venin;
n-am apucat să mă vindec cu ea
că s-a ivit un altul, chipeș,
ca un zeu profesionist, îndrăzneț și tactil
i-a cutreierat cu mâinile trupul
a sărutat-o aprins pe gât cu vorbe
dulci în limbi ale dragostei necunoscute mie

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

29

i have never been taught to know
his body urgently pressed against hers
like a capricious ivy in a glutinous race
to hypnotise, enter and fill a virgin wall;
that cayenne anger of mine immediately roared
in the panting tune with the howling envy until
my ears were two demented, jealous drums
screaming vengeance at her easy consent
to his rogue ways to possess and dissemble
her innocent beauty and milky chastity;
then came lust for her responding passion
followed by another fury at my own impotence
to make her love transfer from him to me
so that i am no longer an unremarkable
accurately named atlas of human frailties,
an unremembered mass heading for oblivion
but rather a man loved by her:
a hero

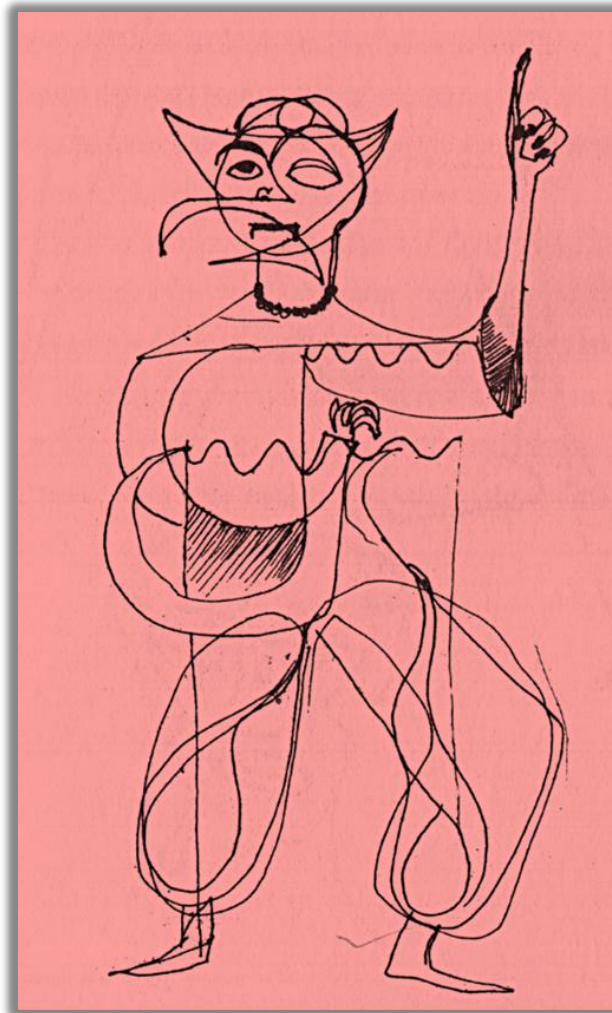
limbi de care nici nu știam
trupul lui s-a lipit irezistibil de al ei
ca o iederă obsedantă care gonește
să acapareze, să acopere, să sufoce zidul feciorelnic;
mânia mea s-a aprins ca ardeul iute pe buze
gâfâitul lor pizma mea ca un urlet
îmi bubuiam în urechi tobele geloziei nebune
cum a putut atât de ușor cum a putut
tâlharul ce fură și schimonosește
nevinovata frumusețe și castitatea ca laptele de albă;
am dorit dorul ei aprins pentru el
mi-am blestemat cu furie neputința
pe el îl voia nu pe mine
eu ca atlas îmi duceam slăbiciunile
prea omenеști neobservat de ea,
înnecându-mă în uitare
dacă m-ar fi iubit ea pe mine aș fi fost eu
eroul

[First published in Kritika]

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

30

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

death of a friend in mombasa

in my mind, it is the final picture of his golden body
still and flickering in the semi-darkness under
a crescent moon, stars and a candle-lit mosquito net
which haunts me over and over like a never-ending lament
it retraces its journey until at dusk my head servant comes in
with iced white wine and my dogs bark in the distance
chasing the sea foam lighted by jellyfish and dragonflies
while fruit-bats circle the ylang-ylang trees –
all these are just emblems and signs towards a permission
to close my eyelids at last and to let tears slip
to my upper lip and to a waiting tongue;
much later in the lonely tedium of the humid night
i trace the staccato lanes of my memories
divine at their source as only eternal love must be
from the moment we met walking the sands of shanzu
to the heat of his breath against my hairline as he
guided me through the samba and out of despair –
oh i mourn for him with the tragedy of a clown
who has run out of the make-up removing cream

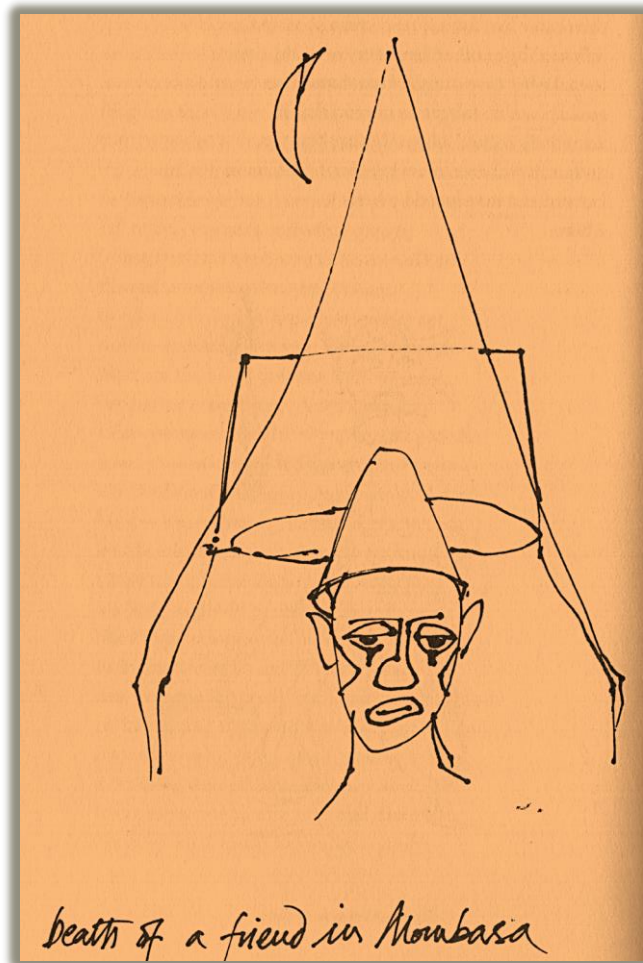
moartea unui prieten în mombasa

văd aievea ultima imagine trupul lui auriu
leneș clipind sub luna nouă
clar-obscur stele flacăra lumânării patul sub plasa de țânțari
jeluire fără de capăt iar și iar în mine
călătorie repetată la infinit la apus aduce vin rece
servitorul iar câinii noștri latră undeva
goana valurilor fulgerate de meduze și libelule
lilieci mâncători de fructe peste copacii ylang-ylang –
simboluri și semne care cer îngăduința
să închid ochii și să las frâu liber lacrimilor
să șiroiască pe buza de sus pe limba însetată;
târziu de tot în noapte umedă și istovită
amintirile se înșiră staccato
izvorând din cer ca dragostea veșnică
din clipa când ne-am întâlnit pe plaja din shanzu
până la respirația lui fierbinte pe fruntea mea
a dansat cu mine samba dincolo de disperare –
da îl plâng cu durerea unui clown
care a rămas fără cremă demachiantă

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

32

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

33

the angel, the last prophet and death

it was an indelicate Godly fantasy
— i must never speak of it again —
which lent me to your world and wrapped me
into this conspiracy of yours and His
to embrace and then possess the last cross —
obeying my true Saviour's will
i painted your nails with gold dust
your skin with lavender oils to lust
after my sabre-brain and willing body
i danced for you on burning coals
keeping time with your slow pulse —
and with the captivated kneeling crowds
i too revered your glowing divinity
the holy aura and the haunting eloquence
later to voyage you over my body
courageous tempestuous on and on
until on a chill morning of sad omen
i climbed the ylang-ylang tree
to solace with my seven herons —

îngerul, ultimul profet și moartea

închipuire evlavios-indecentă
— de nementionat —
m-a adus în lumea ta și m-a învăluit
în conspirația ta cu El
îmbrățișarea și apoi ultima cruce —
facă-se voia adevăratului meu Mântuitor
ți-am dat unghiile cu praf de aur
te-am uns cu uleiuri de lavandă să-mi dorești
mintea brici și trupul închinat ție
am dansat pentru tine pe cărbuni încinși
în ritmul pulsului tău egal —
și împreună cu mulțimile îngenunchate
ți-am preamărit divinitatea aprinsă
aura sfântă și graiul de neuitat
iar apoi te-am călăuzit prin mine
brav vijelios de nestăvilit
până la dimineața rece rău prevestitoare
când de sus din copacul ylang-ylang
de lângă stârcii mei cei șapte —

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

34

and saw her at once glimmering on the dunes
a beautiful apparition of urgent calamities
crowned with oleander and mimosa
skirted with silks and tinkling pearls
her eyes struggling to contain her chaos
shone dissembling love to yours
which silently widened with wonder –
your hands shook your hips trembled
your tired ribs opened to let her enter
at last – and i did not lament as i long to
but like the just born eighth heron
i flew and flew and flew singing thunderstorms
my new wings imprisoning your dying scent

am vazut-o licărea peste dune
frumoasa fantomă a nenorocirii iminente
încununată cu leandru și mimoză
îneștmântată în mătasuri și clinchet de perle
cu haosul nestăpânit în privire
fulgerându-te în ochi cu iubire
iar ochii tăi muți se măreau de uimire –
îți tremurau mâinile îți zvâcneau coapsele
coastele obosite s-au deschis și ea a intrat –
n-am jelit clipa așa cum aş vrea
ca un stârc nou născut
mi-am luat zborul sus sus sus cu furtuna pe buze
închizând între aripi izul tău cel din urmă

[First published in *Ambit* 156]

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

35

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mtlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

photograph of a captured demon

i was open vulnerable and just ready to convert her
when a strange sound and bursting light distracted me
so that ever since i have been stuck in an album on a
photograph showing the face of a nun in a virtuous prayer
and behind her my shadow in a spasm of lust for her
virginal moans and the scent from her damp thighs;
my captured form now weeps when it remembers
millenniums of classic conquests, i, trophy-hunter of the
chastities of nuns monks maidens grammar school kids
who eagerly accepted my offer of lasting bondage
to the stirrings of their dangerous libidos;
now flattened nostalgic and vexed i ravish only in my
paling memories and only when the volume is opened
during the episodic visitations by acid-taking
glue-sniffing teenagers in the basement of a hospital
where a single boiler bulb lights a photograph and
duplicates the images of body parts from old x-rays
scattered on the concrete floor and from there
i see her as well old and dying in a ward upstairs

poză cu demon captiv

eram deschis eram vulnerabil chiar voiam s-o convertesc
când m-a întrerupt un sunet straniu o lumină izbitoare
și de atunci încoace stau închis în album într-o
poză cu o călugăriță ce se roagă evlavioasă
și cu mine în spatele ei zvâcnet de dorință la auzul
tânguielii virginale izul coapselor umede;
forma mea captivă plânge la amintirea
mileniilor de cuceriri știute, eu cu trofee mele,
castitatea măicuțelor călugărilor fecioarelor copiilor de școală
care au acceptat cu bucurie promisiunea mea că voi sluji
toate toanele oricât de primejdioase ale dorințelor lor trupești;
iată-mă aplatizat nostalgic și nefericit siluind doar în amintire
și memoria mă lasă doar când cineva deschide acest volum
adolescenți care se droghează cu acid ori abur de clei
când apucă în subsolul spitalului
unde un bec luminează pozele cu
imagini ale corpurilor din radiografii vechi
împrăștiate pe podeaua de beton iar de acolo
o văd și pe ea bătrână pe moarte sus în salon

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

37

still believing that she was photographed with
the shadow of an angel behind her

convinsă și acum că a fost fotografiată cu
umbra unui înger în spate

[First published in Ambit 166]

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

devil and magician

tonight you retreated into the darkened room
again not missing the cat killing ceremony
the drinking of blood and the foaming dance
over the transfiguration of my body –
long after, your scent hazed over the wine
the silk sheets and my painted erotic bruises –
i laughed swaying behind your left shoulder
oh what a magical conjurer you might have been
had i not seduced you into believing in the only great
scheme, immortality, and now in anticipation of it
your life flickers into an indulgent migraine

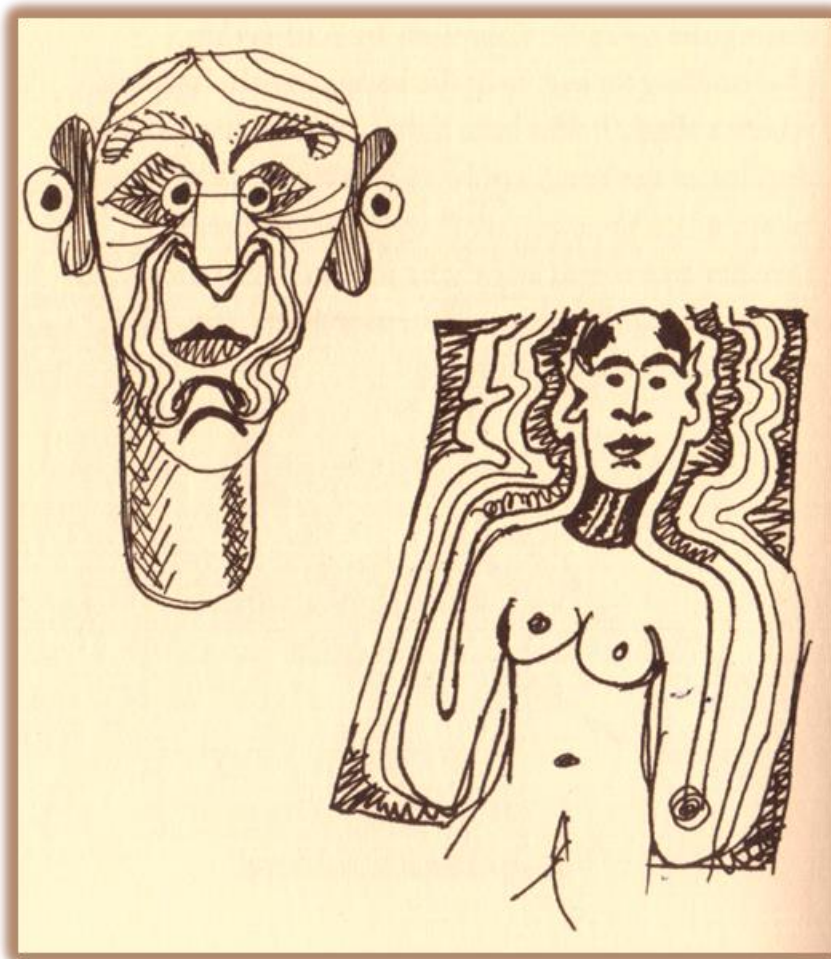
diavol și magician

te-ai retras iar în întunericul odăii
după nelipsitul ritual al uciderii pisicii
după ce-ai băut sângele și-ai dansat în clăbuci de săpun
călcând peste trupul meu transfigurat –
într-un târziu, izul tău a tulburat vinul
mătasea cearșafului și pielea mea cu vânătăi erotice desenate –
m-am legănat râzând pe după umărul tău stâng
ce vrăjitor inegalabil ieșea din tine
dacă nu te ispiteam să crezi și tu în nemurire
singura ordine universală, pe care acum o anticipezi
strecurându-te într-o migrenă atoateiertătoare

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

39

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

the nun and the terrorist

perhaps it was a verbal tradition within our elders'
immutable decrees which made me offer him shelter
in our mission with its nomadic memories its scrolls
and old ghosts who wished him frosty welcome and
speedy farewell while i gave him a pearly rosary and
a chalice with a cure for his infectious sadness
his frequent tears and facial paralysis;
many a night i held him in my still strong ancient arms
singing him into dreams of his murderous recollections
then banishing his screams and howls to our tolerant
mangroves with only one entrance and no way out;
often after listening to his memories of slaying
i would rush out to the nymphs to dance on the moaning
magma blistering my skin and charring my nails
hoping that i would draw off his deadly venom and he
would shine once again with his now dormant goodness;
and then on one earthly morning when i saw nothing
in his eyes but a frenzied need to kill again and leave

măicuța și teroristul

poate o lege de foarte demult ajunsă la mine
din gură-n gură m-a împins să-l adăpostesc
la noi în misiune unde n-a fost bine primit
de amintirile noastre nomade de pergamente și
de nălucile din străvechime dar i-am dăruit mătănii din perle și
în potir un leac pentru tristețea lui molipsitoare
pentru lacrimile neconținute și pentru fața paralizată;
noapți la rând l-am strâns tare în brațele mele uitate de vreme
și am cântat de aducere aminte amintirilor lui ucigașe
i-am izgonit țipetele și urletele către țărmul mlăștinios printre
copacii care le-au primit și dintre care nimeni nu mai iese;
după ce i-am ascultat amintirile măcelurilor m-am năpustit
de multe ori să dănțuiesc cu zânele peste trupul meu bășicat
de lava ce curgea ca un geamăt și-mi carboniza unghiile
nădăjduiam să-l curăț de veninul mortal
ca să se ridice în el îndurarea căzută-n adormire;
într-o bună dimineață pământeană am înțeles că ochii lui
nu vedeau altceva decât sânge se plicitisise

sonja besford

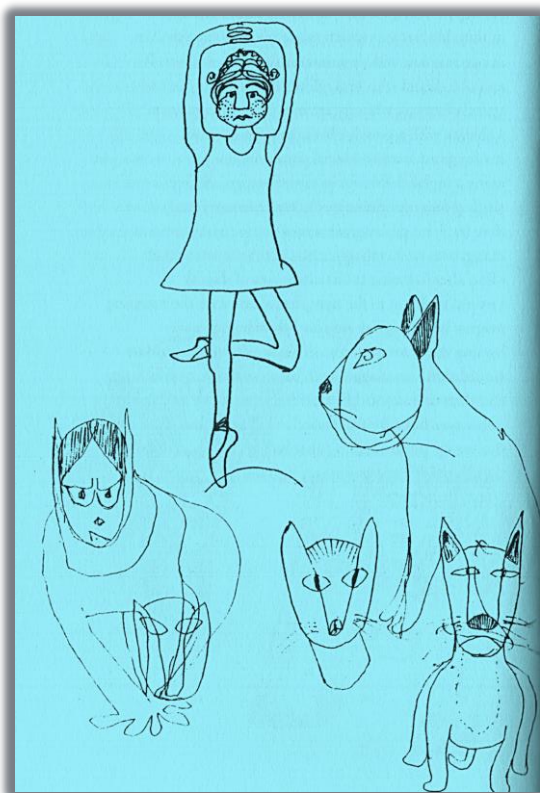
arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

41

this weary place of failing absolution i told him to follow
the river and journey out through the mangroves

de locul unde tot nu se curățase de păcate și l-am îndrumat atunci
s-o ia pe râu în jos printre copacii țărmlui mlăștinos

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

42

to dance with bears and tigers

he said that he would guide me through
the remote memories of lives i had forgotten
to collect at the entrance to this one;
he suggested that my family should be ignored
for they are only transiting tenants in a heritage-
cemetery invented by destinies cheated of physical
substance and always ready to seek revenge;
he caressed me into an exquisite trance to dance
again with bears and tigers on a glowing meadow
to ride on a comet's tail to swim in a sun-spot
to visit the dark side of the moon
to know all answers to all riddles
and now so enriched i drift trying in vain
to remember **more** while he is slowly disinfecting
his love for me and exhausted by my remoteness
he wishes to leave but still cannot
being so raptured by my dance with bears and tigers
who remember me with panting lust from their past
human life when we were all scented with musk and
rosemary oil in the house of mirrors and shaded lights

dans cu urși și cu tigri

a promis că-mi arată drumul printre
amintiri pierdute demult în viețile pe care le-am uitat
afară atunci când am intrat în viața mea de acum;
a zis să uit de ai mei
care nu-s decât chiriași de-o clipă în cimitirul
generațiilor care și-au pierdut existența
și nu vor altceva decât să fie răzbunate;
mângâierile lui extaz dans
din nou dans cu urși și tigri pe pajiștea dogoritoare
călare pe coada cometei înotăm spre soare
partea întunecată a lunii
știm tot ce se poate ști
sunt toate în mine iată zadarnic mă risipesc
încercând să revăd **tot**, iubirea lui pentru mine
pe care el o dezinfectează meticulos istovit sunt atât de departe
dă să plece nu poate
țintuit de dansul meu cu urși și cu tigri
dorișta respirația tăiată acea viață omenească
de cândva parfumul nostru de mosc și
ulei de rozmarin din casa cu oglinzi abajururi

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

43

și plângeri nesfârșite

and multiplied sighs

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mtlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

44

resentfully loving a prophet

so now it is the beautiful you who knows
how to disanchor me how to sail me in tune
with your mysterious incantations hypnotic
sacraments et cetera while i chant and tie
indignant knots around crystals and talismans
of depleted power that i inherited from a loving
greek hermaphrodite centuries ago when people
built **me** shrines to pray to **my** incandescent
omnipotence: i stopped floods earthquakes
avalanches i burst hail-clouds lifted caribbean
hurricanes buried sahara sand-storms –
this was all routine shit believe me;
and now just look at me: i am contaminated
by human mortality which is meant only
to guard guide and love your immortality

iubit cu furie, profetul

iar acum ești tu cel frumos care știe
cum să-mi ridice ancora cum să mă mânuiască
vrăjile tale tainice împărtășanii
fascinații et cetera: eu preaslăvesc și mă rog
cu furie nod cu nod cu cristale cu talismane
fără nicio putere păstrate de la un grec hermafrodit
care m-a venerat cândva demult atunci când oamenii
îmi făceau **mie** altare și se rugau **la mine** la atotputernicia
mea arzândă: am oprit potopuri cutremure
avalanșe am spulberat nori de grindină am potolit uragane
în caraibe am stins furtuni de nisip în sahara –
fleacuri rutină zău așa;
și ce-am ajuns: un muritor
un om care nu poate altceva decât
să vegheze să îndrume să venereze nemurirea ta

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

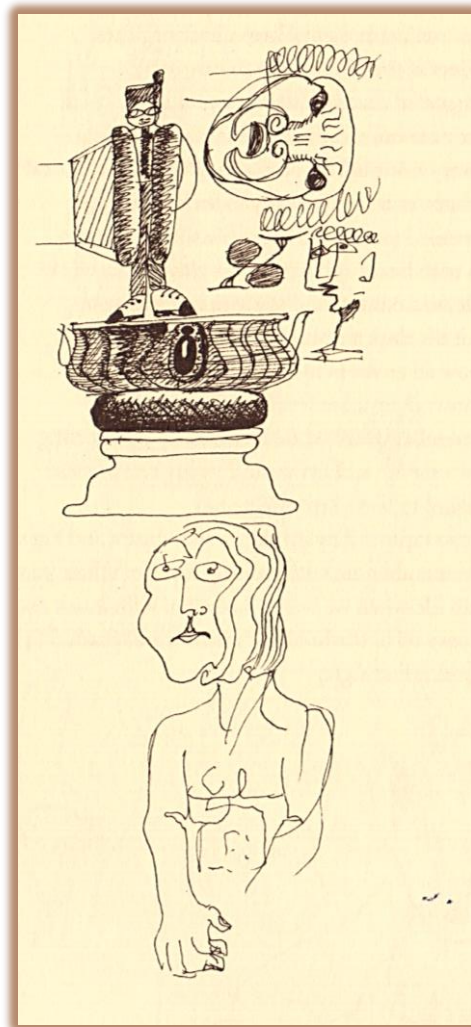

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

45

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

46

goddess conducting rebirth

in the venerable glow of the african moon
i watched an old man being reborn
his skin was lined his nails were worn
as he unpicked his past lives from a loom
which twirled skipped sang and mingled
with buzzing mosquitoes and flying fox bats
until singing high up to my thirteen blind cats
i made up his future from the first cell singled
and in the womb it grew to a rosy child
then to emerge into a new life with an old scream
filing a rich claim that life is an ancestral dream
held in my many heads some wise some wild

zeiță ajutând un bătrân să se nască din nou

luna africană lumina preasfânt
un bătrân se naștea din nou l-am văzut
piele zbârcită unghii descompuse
în războiul de țesut își deșira viețile trecute
iar ele se roteau săltau cântau se întreceau
în bâzâit cu țânțarii la mâncat fructe cu liliicii
în cânt a urcat până la cele treizeci pisici oarbe ale mele
am ales prima celulă și i-am modelat viitorul
a crescut din ea un copil trandafiri în pântec
cu urletul străvechi a zvâcnit în viața cea nouă
ce dovadă mai sigură că viața e un vis ancestral
visat de toți, și înțelepți și rătăciți

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

47

travelling with an angel

he clings to the angel's shoulders not understanding
the purpose of this long flight or the world below's
obsession with macabre games and tragic ends
from needless mastectomies to mass suicides
from rented affections to sacrificial prayers –
but he does fathom love and the rumours that it
always wins unless it's starved by negligent fools
even before impotence or lack of desire takes over –
from time to time he tries to shout a question:
it bounces off the clouds and cosmic junk
to disappear into the angel's deaf left ear

[First published in Ambit 166]

călătorie cu înger

se ține bine de umerii îngerului neputând înțelege
scopul acestui lung zbor și nici de ce lumea dedesubt
e plină doar de jouri macabre și sfârșituri tragice
de la mastectomii inutile la sinucideri în masă
de la sentimente false la rugăciuni cu jertfe –
dar înțelege iubirea și ideea că ea
învinge tot cu condiția să nu fie distrusă de nesăbuiță
chiar și înainte ca neputința ori lipsa dorinței să se instaleze –
când și când dă să strige o întrebare:
dar aceasta se lovește de nori de gunoiul cosmic se întoarce la el
și se pierde în urechea stângă a îngerului – aceea cu care nu aude

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

48

healer

you certainly are a healer and a mighty poison for every
metastasis of shame and pain as well as a convertible
medicament against the bleeding gums and the stinking
odour of garlic and wine;
you smell of sea-salt, cinnamon, vanilla, peppermint,
of recent kisses, burning thighs, pleasurable undulations
in the lower stomach;
you cure ancient misfortunes, spasms, paralyses, wrongly
glued genes and hesitant palms with a mixture of mandrake,
butter, dead nettles;
you heal the lame with hot chestnuts on their chests and greasy
soot on the last vertebra then above it and below it, and sideways
on and on until they stand up and walk, although i suspect that
your lymph glands are always plotting a parabolic curve ending
in the immediate ingestion of the cured spirit;
if an admiring researcher would rip open the glands, all your
caressed mistresses-believers, followers, adorers, prudent
sisters, adopted mothers, merciful daughters, would
leap out to whisper:

vindecător

vindecător ești dar și puternică otravă pentru
metastazele rușinii și durerii, de asemenea panaceu
ești pentru gingii sângerânde și mirosul respingător
de usturoi și vin;
miroși a sare de mare, scorțișoară, vanilie, mentă,
săruturi recente, coapse fierbinți, valuri de plăcere în abdomenul
inferior;
vechile nefericiri, spasmele, paralizia, genele rău alipite,
palmele șovăitoare le vindeci cu un amestec de mătrăgună,
unt și urzici moarte;
îi vindeci pe ologi cu castane fierbinți așezate pe piept și funingine
cu grăsime pe ultima vertebră, deasupra, dedesubtul ei, dreapta,
stânga, o dată, încă o dată, până ce se ridică și umblă, deși eu mă
tem că glandele tale limfatice pun mereu la cale o curbă parabolică
ce duce la ingestia imediată a spiritului vindecat;
dacă un cercetător care te admiră ți-ar rupe glandele în două, toți
cei pe care-i desmierzi, amante care cred în tine, adepte,
adoratoare, surori precaute, mame adoptive, fiice milostive, s-ar
repezi să-ți șoptească la ureche:

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

49

each one of your sugar-laced words is meant only for me,
my love you love, my aspects you recognize, my senses
you sense;
then: immigrants, impetuous exhibitionists, hidden pervers,
drugged doctors, inventive revolutionaries, would also jump
out to maintain that each one of your sugar-laced words is meant
only for him, his love you love, his aspects you recognize, his
senses you sense, and all the while you seldom laugh, as you
used
to long ago with that spiced woman from the ruins of belgrade,
under the morning mist above the rivers' confluence and her skin
on yours, because for eternity now in between the abused earth
and unnamed heavens, you are discovering nothing in
everything, although many believe that in between the unabused
earth and the named heavens,
you are illuminating all in everything, but it seems, yes, it does
seem that i am still too salty, too far away and now you can no
longer reach me to keep me

fiecare cuvânt mios pe care îl rostești e doar pentru mine,
dragostea mea o vrei, trăsăturile mele le recunoști, simțurile mele
le simți;
după care, imigranți, exhibiționiști năvalnici, perversi ascunși,
doctori drogați, revoluționari inventivi ar sări și ei
să strige că toate cuvintele tale microase sunt doar pentru ei,
dragostea lui o vrei, trăsăturile lui le recunoști, simțurile lui le
simți,
și în tot timpul ăsta doar rar mai râzi cum râdeai pe vremuri
cu femeia aceea cu piper boia și sare de pe ruinele belgradului,
într-o dimineață cețoasă la confluența râurilor la pielea goală,
fiindcă de o veșnicie nu mai descoperi nimic în tot ce există între
pământul ăsta de care ai profitat și cerul fără nume,
deși mulți cred că între pământul de care nu ai profitat și cerul care
are un nume
vezi tot în toate, dar se pare, da, chiar așa se pare că, spre deosebire
de tot și de toate, sunt prea sărată, prea îndepărtată așa că acum
n-ai cum să mă mai ajungi nici să mă ții

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

50

homeless philosopher

outwardly dangerous he hides his gloom
by posing at the foothills of many solitudes
together with charcoal-burners and beggars
who wear wilted roses behind each ear and
an embroidered left shirt cufflink as if to smirk
at the suffocating grief which defines this world
of life and atones the adjacent one of death
or was it the other way around

filosof fără adăpost

cu înfățișare periculoasă își ascunde mâhnirea
arătându-se pe dealuri la poalele multor singurătăți
laolaltă cu cărbunarii și cerșetorii
care poartă trandafiri ofiliți pe după ambele urechi și
un buton cu monogramă la manșeta stângă
privește cu un surâs superior tragedia mută care definește
lumea vieții și îndulcește ideea morții vecine
dacă nu cumva lucrurile stau exact pe dos

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

the poet i know

in his acidic words he celebrates
the future of humanity within a world
he paints as lunatic and negligent
clumsy from promises no one cares to keep
as if reasoning and truth surgically implanted
at the embryonic stage were then bandaged with lies,
those fat ambitious parasites who feed on our will
as flies do on excrement

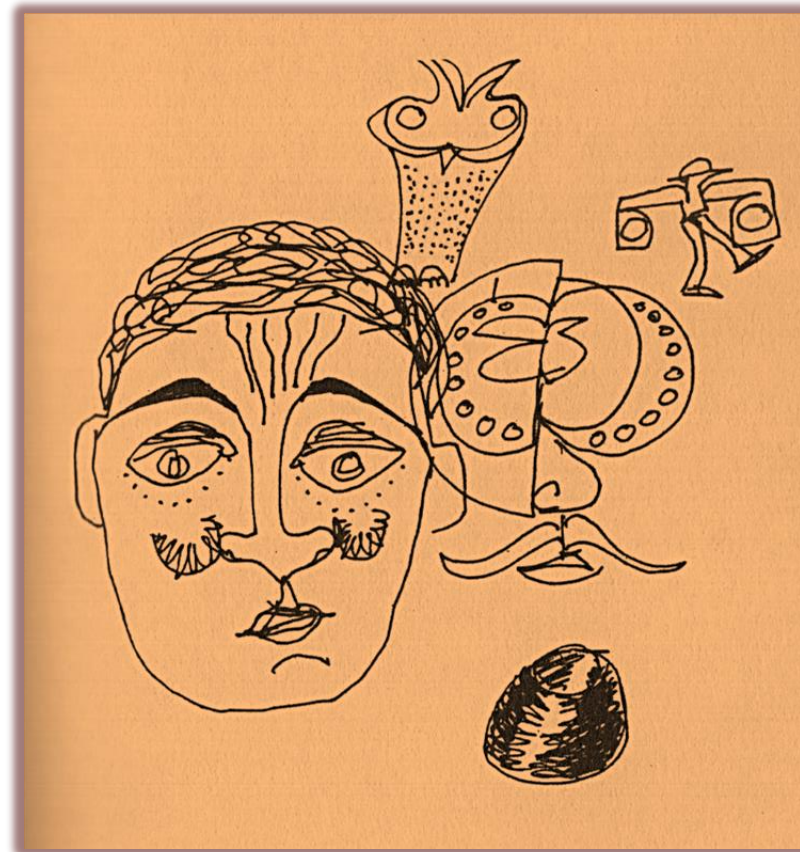
cunosc un poet

cuvintele lui acide glorifică
viitorul omenirii într-o lume pe care
o vede nebunească și dezordonată
împiedicată în promisiunile pe care nimeni nu le respectă
ca și cum în stadiul de embrion i s-au implantat
gândirea și adevărul, care au fost mai apoi învelite-n minciună,
acel parazit umflat și nesătul care se hrănește din esența noastră
cum trăiesc muștele cu excremente

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

52

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

dream lover

it's been a long tide of many springs since i could vividly recall your lovely face, your tempting body and two-tongued words caressing my ego and waking my lust with piercing aim and messianic grace; it has been a long slide of many summers since you spooked my love-making with later lovers circling above my memories of us together like a bird of prey searching out a moving meal then stooping and settling down between me and any man mocking all the usual courtesies which most of my partners inclined to bestow who saw me as czarina at the table and in bed; but like a true diviner, you could see at once, couldn't you, that i was indeed a czarina at the table but a wanton whore in bed: speedily, confidently you subpoenaed my catacombs of harlot-treasures, prised them open without my permission or consent, tossed them and whipped them into a fanatical lust for you until nothing else mattered: my heart was bruised, my rosary broken, my gods denounced, my friends forgotten; frantic like a crippled creature crazed from pain, i eloped with despair as my captive companion – ran, hid, ran further and on to a cloister of the damned whose lives were

iubitul din vis

multe primăveri s-au scurs de când păstram clar în minte chipul tău atrăgător, trupul ispititor și vorbele tale prefăcute care mă flatau și-mi trezeau dorința străpungător cu eleganță mesianică; multe veri au curs la vale de când mi-ai speriat sentimentele cu imaginea unui șir de bărbați care vor da cândva târcoale amintirilor mele cu tine, tu, ca păsărea de pradă în căutare de hrană vie, ai coborât vijelios și te-ai instalat între mine și toți ceilalți bărbați, batjocorind purtarea curtenitoare a celor care mă cunoșteau și mă vedeau ca pe o țarină la masă și în pat; ghicitor ce erai, ți-ai dat seama de la prima privire că eram într-adevăr țarină la masă, dar în pat eram o târfă lacomă: într-o clipită ai luat în stăpânire plin de avânt catacombele pline cu comorile mele de târfă, le-ai dibuit împotriva voinței mele, le-ai învărtejit într-o poftă nebună de tine care devenea mai importantă decât tot restul: mi s-a frânt inima, mi s-au fărâmat mățăniile, mi s-au prăbușit zeii, mi-am uitat prietenii; înnebunită ca o creatură schilodită ce-și iese din minți de durere, mi-am luat lumea-n cap însoțită peste tot de disperare – am fugit, m-am ascuns, am fugit mai departe

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

54

sunk by shadowy masters too and thence to this refuge where
nothing disturbed my preferred idea that you were just an
imagined impostor and dream-crusher who barged into my
foggy reality for no reason but to have fun;

now after all this effort i've spent in forgetting you and us –
not touching anyone not wanting to be the woman you knew –
you stand at my sanctuary's gates in all your still glorious
beauty like some ex-emperor reminding his ex-mistresses and
wives that his empire and rule must never be forgotten: you
arrogantly demand that i stop pushing my life away from yours
because (you say) my heart can never expel its love for you or
reverse your long past steep descent into my lasting passion;
you further profess to love and want me even more than before,
more than the finest poets and troubadours gave witness as if
your years-long journey to find me confirmed it like the journey
deserved me but does it really – without speaking and on a
trembling step i turn aside to close and lock these forbidding
doors all over again to continue a dream without the physical
you and i know there'll be many long autumns and many long
winters till i stop remembering the real you and for the last time
it will be when the moon stumbles and my stars fade away

până-ntr-o mănăstire a blestemaților ale căror vieți fuseseră și
ele înecate de stăpânii întunericului, iar de acolo m-am
refugiat aici, unde nimic nu contrazicea convingerea mea că nu
ești altceva decât un impostor imaginat de mine, un ucigător de
vise care a dat buzna în lumea mea confuză doar din dorința de
a se amuza pe socoteala ei;

iată că după toată cazna mea să uit de tine, de noi – să nu
mă mai apropii de nimeni, să nu mai fiu femeia pe care o știai
tu – ai ajuns la poarta adăpostului meu, tot chipeș, ca un
împărat fără țară care amintește fostelor amante și fostelor soții
că nu au voie să uite nici de imperiul, nici de legile lui: îmi ceri
arogant să încetez să mă îndepărtez de tine fiindcă, zici tu,
inima mea nu va putea niciodată să uite că te iubesc și nici să se
desfacă de momentul acela demult trecut când ai coborât ca
fulgerul în miezul pasiunii mele dăinuitoare; pretinzi că mă
iubești și mă vrei mai mult ca niciodată, mai mult decât tot ce
scriu cei mai mari trubaduri și poeți, că de ani și ani mă cauți și
asta înseamnă ceva, că el, călătorul, mă merită în sfârșit (nu
serios) – mută și șovăielnică dau să închid la loc ușile grele ca
să visez mai departe în absența ta fizică și știu că multe toamne
și multe ierni au să treacă până ce ajung eu să te uit pe tine cel
în carne și oase iar ultimul-ultimul moment va fi acela când se
poticnește luna și pier stelele mele

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

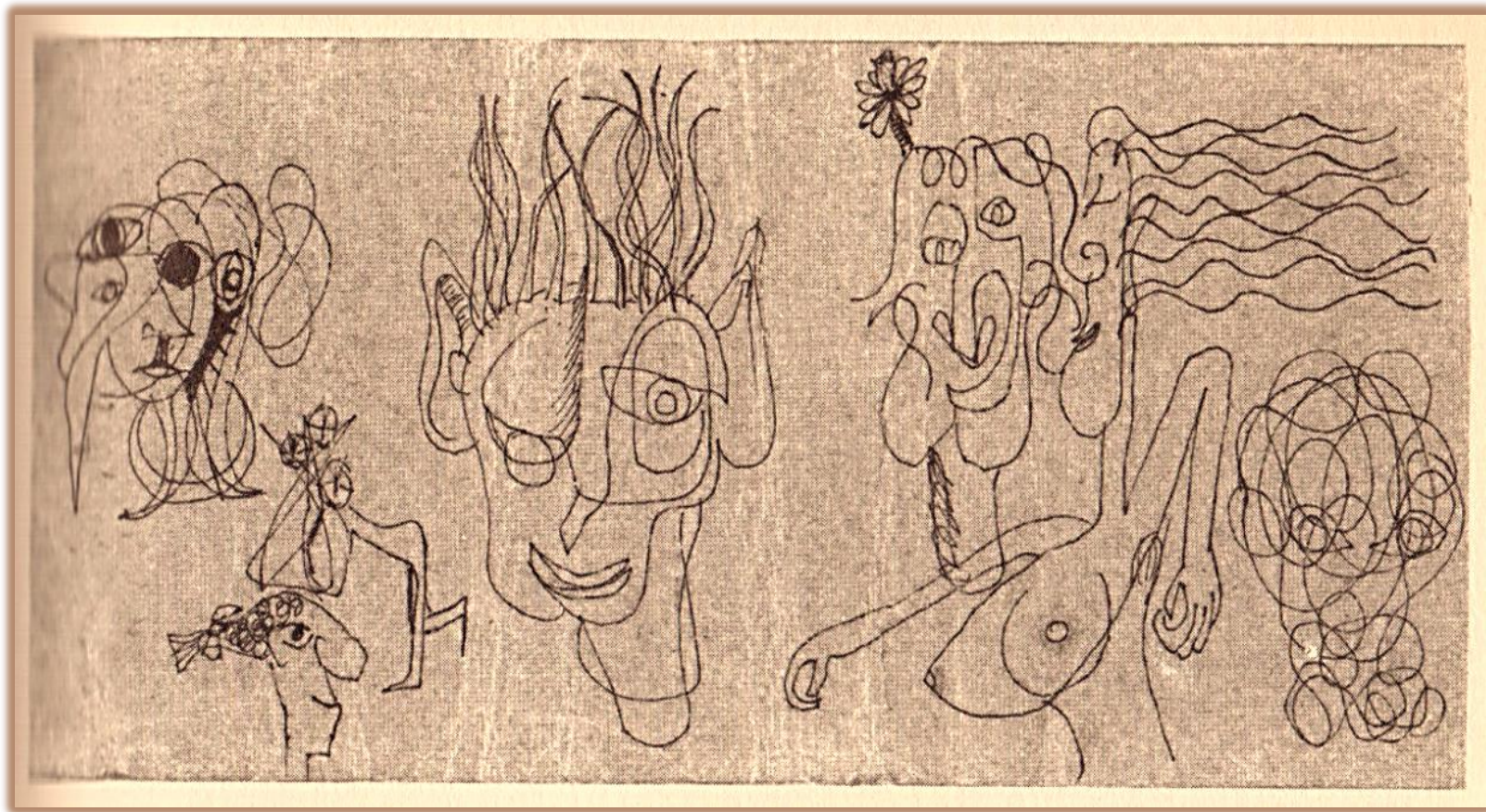
<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

55

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

confession

he has no one not even me to blame for
the secrets he told me that autumn afternoon
when he forgot my identity my past and present
after we had drunk two bottles of white wine
eaten smoked salmon followed by some other
non-scavenging fish (we were at bloom's)
all the time stripteasing his brain of memories
all the time reviewing past carnal flings until he said:
frankly i always believed any international fuck,
even an eu fuck (we laughed for a moment) was
preferable to falling in love with a real woman
or so i thought three years ago;
at first she was no one
then a riot of senses which sliced me with desire;
she gave herself to me in instalments then absolutely
and became an irresistible hook to my rental amnesia
eager to forget my wife my children my friends:
i crippled then murdered my inner warnings and reason –
he stopped and stared at his upturned palms
calling back those lighted days before she left him

mărturisire

nimeni nu e de vină nici măcar eu
toate secretele pe care mi le-a spus în dupămasa de toamnă
când a uitat cine sunt ori am fost
băusem două sticle de vin alb
mâncasem somon afumat și după el alt fel
de pește care nu e saprofag (eram la restaurantul bloom's)
mintea lui făcea striptease cu amintiri
tot felul de uitate aventuri trupesti, până ce s-a pornit:
drept să-ți spun cred că orice partidă de sex internațională,
sau chiar din ue (am râs amândoi) e mai bună
decât să te îndrăgostești de o femeie în carne și oase
adică așa credeam acum trei ani;
la început a fost doar o femeie oarecare
apoi o dezlănțuire de simțuri, spintecat de dorință;
mi-a cedat în etape până ce am avut-o cu totul și cu totul
a devenit absolut irezistibil am uitat tot
nevestă copii prieteni:
am ciopârțit am ucis tot ce amenința ori gândea înăuntrul meu –
a tăcut privind-și palmele
retrăind clipele luminoase dinainte să plece ea

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

57

while i sat swallowing screams and regrets about his
migrating heart for i knew well his wife and children
and remember well the days of no laughter three years
ago – we didn't say much after that and since
my husband and i

tăceam înghițindu-mi țipătul regretul că-i este sufletul
călător fiindcă îi știam nevasta și copiii
și nu uit zilele în care niciunul din noi nu a râs
acum trei ani – nu era, nu este mai mult de zis
eu el, bărbatul meu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

tired love

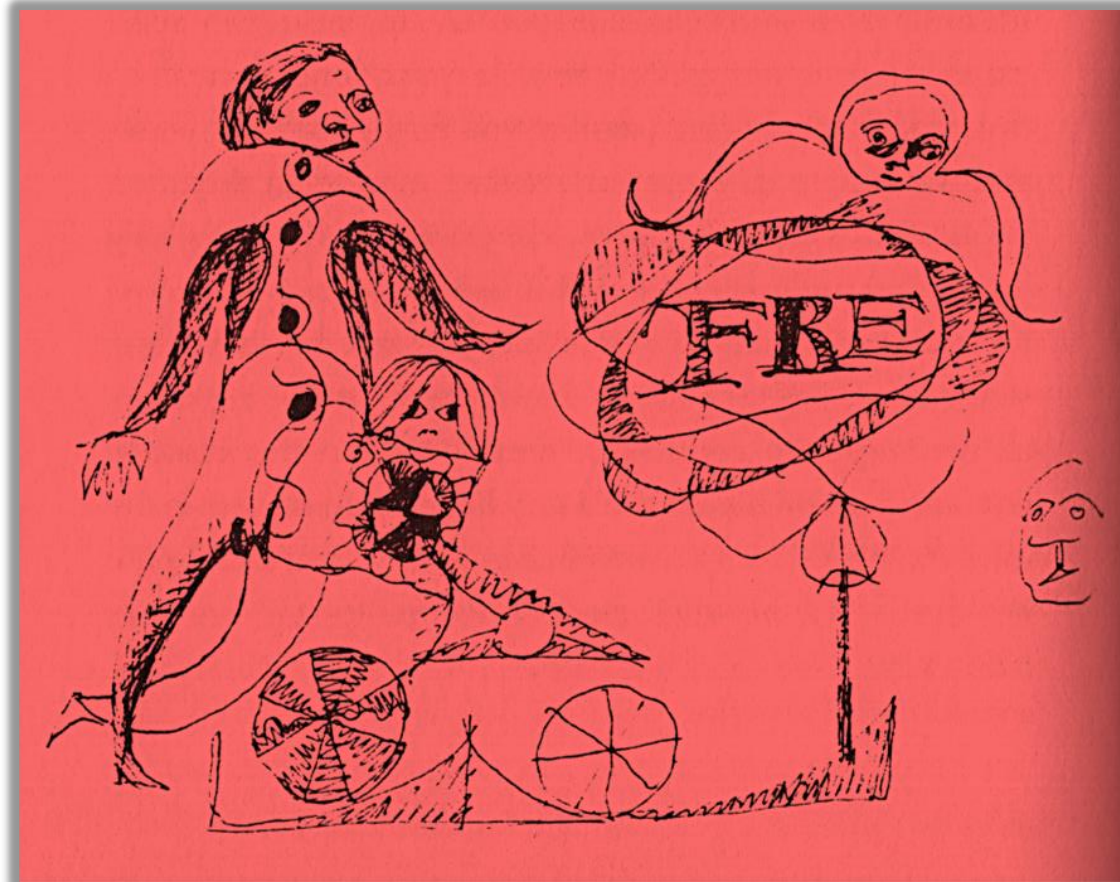
oblivious to the vultures who circle
ominously yet gracing the faultless sunset
you rage at the pink-veined marble carving
the body-shape i used to have
before i grew fat on wine and tears
blotchy with age and bitter fears
born long ago by that sinister force
which roams the tired olive groves of umbria
when stunned by love and ecstasy
you wept and called my name
to be answered by that malign entity
which searches out the in-love lame –
oh if only we had our eyes closed
our bodies covered and protected
by more than just each other's –
since then you have angrily elected
to close all benign memory shutters:
why why are you so eager to sign us off
to let us have so much and yet be not

[First published in Ambit 156]

dragoste obosită

orb la vulturii care dau târcoale
amenințători dar plini de eleganță apus de zi fără cusur
obida ta în fața sculpturii de marmură cu vinișoare roz
asta era forma trupului meu
înainte să mă îngraș cu vin și lacrimi
buhăită de vârstă și spaime
putere sumbră din crângurile de măslini în umbria
mă porți de mult
străpuns de iubire înălțat
m-ai strigat și ai plâns
ți-am răspuns masă vie malignă
în căutarea dragostei șchiopătând
de-am putea sta cu ochii închiși
cu trupurile ascunse acoperite
nu numai unul de altul ci mai mult –
de atunci ai hotărât cu înrâncenare
să tragi toate obloanele benigne ale amintirii:
de ce să renunțăm de ce
cum să nu fim când avem tot

sonja besford
arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
59

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

tired love II

dragoste obosită II

you journey to hurt me as naturally as tears obey
gravity tracking to my cheek lips tongue and neck,
a salty ambush for my not so hidden purity
which loves you less and less —
long ago in florence, in the lit gardens of villa cora
one terraced stranger told me:
all truths are hidden in the inkspots and the chandeliers,
they confirm there is no **good** god, i know, i used to be
his confessor, he finished in whisper;
believing him mad and blasphemous, i ran from fear
into your chaos and your plot to improve every
aspect of my personality — then suddenly it was too late;
now you say that i embarrass you and i, moonless with shame,
grow colder and set not unlike chilled lava: brittle
and full of holes —
oh i used to be so good at loving and loving you especially

îmi mănnești sufletul și drumul tău curge ca al
lacrimilor mele șiroind obraji buze limbă pe gât,
pândită sărat îndelung candoarea mea ceva mai la vedere
te iubește mereu mai puțin —
demult la florența, grădinile luminate de la villa cora
și vorbele unui străin țicnit:
petele candelabrele acolo-i adevărul,
dumnezeul **bun** nu există, crede-mă, știu, eu
l-am spovedit, mi-a șoptit;
am fugit la tine cu frică de nebunia de blasfemia lui
tu haosul și planurile tale să-mi cizelezi să-mi schimbi
personalitatea — și deodată m-am trezit prea târziu;
acum spui că te fac de râs iar eu, paralizată de rușine,
îngheț ca lava ce se răcește: dantelă
plină de găuri —
ce bine știam să iubesc și mai ales ce bine știam să te iubesc pe tine

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

61

the virgin

he commanded me to love him
to compass my novice sensuality
towards his capricious mind and senses
jazzled by jimsonweed and alkaloids –
he flew high higher to and beyond lunacy
bathed in his marinade with full or absent grace –
he commanded me to love him and i did
love him for a long long while until
he wanted me to jump down a whole mile

fecioară

mi-a dat poruncă să-l iubesc
să-mi îndrept trupul abia trezit la viață
către inteligența și simțurile lui lunecoase
exacerbate de laur și alcaloizi –
urca zbură până ce-și ieșea din minți
răsfățându-se elegant în mii de amestecuri era și nu era –
mi-a dat poruncă să-l iubesc și chiar
l-am iubit un timp foarte lung până ce
mi-a cerut să sar de la etaj distanță de o milă în jos

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

lovers

we decided to meet at heathrow's cargo section
among the sentient murmur of customs officers
fluent in detection of counterfeit and drugs
i didn't know him, this ljubomir, a man from my land
a friend of a friend and first cousin of another,
this ljubomir whose name means lover of peace
who arrived with his black piano for no other would do
on his concert tour through these islands' patchy welcomes

long ago when i was a boy and he a young man
i heard him play one august night just before we sailed
from dubrovnik to bari, and all the magic music through
with closed eyes i strained to lock him in my head
within my nurtured dream of priestly solitude
but as years marched and died his image found an easy exit
or perhaps i cleared it out to make space for many a lonely
other
sometimes less deserving but more in need of a brother

îndrăgostiți

ne-am dat întâlnire la depozitul heathrow
experți în detectarea de acte false ori droguri
vameșii șușoteau complice
nu-l știam, venea din țara mea, ljubomir îi zice
prietenul unui prieten al meu, văr primar cu altul,
ljubomir înseamnă care iubește pacea
a sosit cu pianul lui negru de care nu se putea lipsi la concerte
în turneu prin insulele angliei care-l vedeau și nu-l vedeau

de mult de tot pe când eram copil iar el deja bărbat
l-am auzit cântând într-o seară de august chiar înainte să ne
îmbarcăm
la dubrovnik, plecam la bari, era o muzică magică
cu ochii strânși mă străduiam să mi-l întipăresc în minte
alături de singurătatea preoțească la care visam
s-au dus anii și imaginea lui s-a șters
ori am înlocuit-o chiar eu cu alte singurătăți
nu toate la fel de laudabile dar de un frate ai oricând nevoie

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

63

now he stood here grey-haired, dressed in a black suit
a motionless defender of his black piano and his music sheets
unused to and perplexed by the customs officers' courtesies
i hurried to him, shook his hand, even bowed a little
then reached to embrace him as we slavs often do
when his summer breath behind my ear unlatched my
senses —
surprised, we gasped and blushing sprang apart exposed
to stumble out, i awkwardly polishing my lenses

i remember something of what happened through that day
we talked i know and laughed a lot and choked
on food and wine when our knees touched under the table —
mindful of slav laws, our protocol and codes
we wasted time with recollections, walked in town
before crashing with each other in the dusky zones
focused on unfurling everything gentle and cruel
every active, hungry cell and every shameless rule

and to ljubomir i say

iată-l așadar cărunt, în costum negru,
neclintit lângă pian și partituri
mirat neobișnuit cu politețea vameșilor
mă apropii în grabă, dăm mâna, mă înclin imperceptibil
dau să-l sărut cum se obișnuiește la noi slavii
răsuflarea lui văratecă strecurată în dosul urechii mi-a trezit
simțurile —
amândoi surprinși, cu respirația tăiată, vinovați, am roșit, am dat
fiecare un pas înapoi
mi-am făcut de lucru să-mi șterg ochelarii și am ieșit de acolo
stângaci

țin minte frânturi din ziua aceea
am stat de vorbă am râs zdravăn ne-am înneecat
cu mâncarea și vinul atunci când ni s-au atins genunchii pe sub
masă —
ne-am purtat exact așa cum se poartă slavii
ne-am amintit îndelung, ne-am plimbat prin oraș
înainte să ne culcăm în același în pat în aria obscură
în care blândețea și cruzimea se amestecă
la fel ca celulele vii hămesite care nu mai știu de rușine

i-am spus așa lui ljubomir

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

64

you loved me fiercely then serenely then violently again
you shattered my shyness by intoning mesmerising notes
and recomposed my essence each time more divine
less fragile more alluring more immortal in design
as i restored your faded fantasies and distant dreams
uninhibited and mischievous we blazed throughout the night
like a fire in a heatwave burning with a sinful might
until nothing was any longer entirely yours or entirely mine

now so i hear you play the world like no other
weaving that single night-long love into yearning songs
hundreds of admirers, disciples, mistresses light your way
across the latitudes and longitudes of many nation's borders
where you have nothing to declare but this silent prayer
for a female reflection of me and i remain eminent, elegant
in my exiled invisibility, silent in pain and unaccountable
for i am the keeper of many secrets and you are the loveliest of
all

m-ai iubit cu patimă cu bucurie și cu patimă iar
mi-ai ocrotit timiditatea cu sunete îmbătătoare
m-ai descoperit m-ai facut zeu
puternic ispititor nemuritor
ți-am redat plăsmuiri uitate și vise îndepărtate
eliberați și puși pe șotii am fost două flăcări în noapte
ca un foc aprins pe caniculă a fost intensitatea noastră vinovată
până n-am mai fost eu și n-ai mai fost tu

asa ascult acum inegalabilă muzica ta
împletind iubirea de o noapte în cântece și doruri
sute de admiratoare, discipoli, amante te duc de mână
peste tot în țara nației mele
unde n-ai nimic de declarat decât rugăciunea mută:
o femeie după chipul și asemănarea mea, eu, un exilat
aparte, retras, ca durerea ascunsă enigmatică
păstrătorul atâtor secrete dintre care unul minunat – tu

[First published in Kritika]

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

65

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

waking with john

always at dawn i wake-up
to a blackbird singing and wait
listening to his breathing and wait
for his senses to open to mine and wait
for his body to turn, his eyes to open
and wait for his laughter to say:
you look like a lioness ready to pounce
which i do, masterfully covering his torso
with one swift, unhesitant move
i adjust to our curves and cavities, inhale
his sleep-odours and so assembled by
spoonsful of love, every morning
i wish it were yesterday morning

în zori lângă john

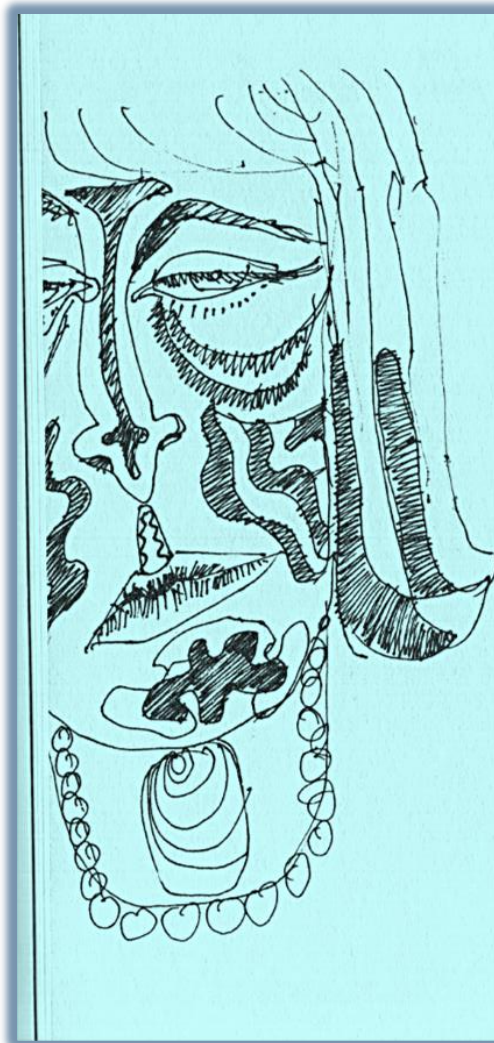
mă trezesc întodeauna în zori
la cântecul mierlei și aștept
îi ascult răsuflarea și aștept
să i se deschidă trupul trupului meu și aștept
să se întoarcă spre mine, să deschidă ochii
și să-mi spună râzând:
parcă ești o leoaică gata să sară
chiar sunt, mă lipesc de el cu mare îndemânare
o singură mișcare rapidă, sigură
mă dau după curbele și întrândurile noastre, inspir
izul somnului lui și astfel adunată
în mici porții de iubire, în fiecare dimineață
îmi doresc să fie ieri dimineață

[First published in Kritika]

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

67

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

68

love poem

sometimes quite unexpectedly i inhale
his aroma in the foreign blades of cut grass
for instance in a park in boston or among
the cinnamon trees in the brief garden in
sri lanka: there i could even taste his salt
in the remembered tantrum of my fingers
which, just as he taught me, knew well
how to move through our moist love making
dissolving shyness and regrets;
yes, it happens quite often that i measure my own
life with the weight and length of the dreams
he braided for me in his parallel reality
until i could no longer find peace or myself

poem de dragoste

simt uneori pe neașteptate
mirosul lui în firele de iarbă tăiate în alte locuri din lume
un parc din boston de pildă
arborii de scorțișoară din brief garden în
sri lanka: acolo am simțit și gustul lui sărat
pe degetele mele febrile
care au învățat de la el
ce să facă în apropierile noastre
ca să topească și timiditate și regret;
da, tot mai des îmi măsoar viața
după consistența viselor
țesute de el pentru mine în lumea lui paralelă
vise care-mi fură liniștea care-mi fură ființa

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

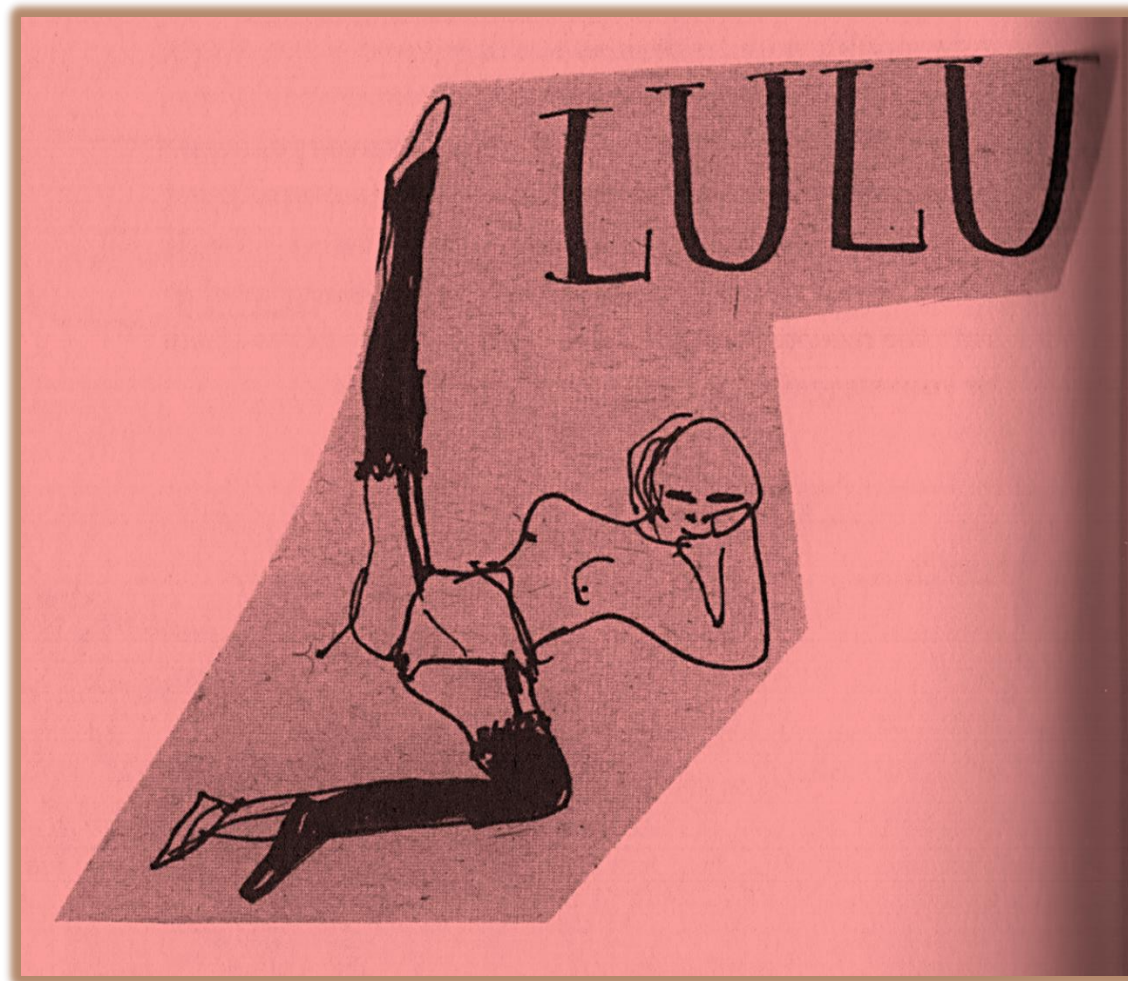

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

69

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

70

an affair

you say that "our illicit liaison
presents a hypnotic conjugation
of two nomadic bodies exhausted
by their impious journeys through
bestial curiosities over transient skins" –
furthermore that "those distant events are
now mouldy nodules of sheer nothingness
so far beneath my glowing sanctuary" –
but
when you go home and i remain alone
accompanied only by your grandiloquence
in my head, i wonder with invading fear whether
i am the receptacle of your well oiled lies
or your staggered-upon true love

aventură

spui că „legătura noastră ilicită
reprezintă o îmbinare hipnotizatoare
a două trupuri nomade istovite de
lipsa de cucernicie cu care străbat
curiozitatea animalică a tegumentelor trecătoare” –
și mai spui că „acele lucruri îndepărtate sunt
acum nodule mucegăite de neant pur
dedesubt în adâncimea sanctuarului meu în flăcări” –
dar
când te duci la tine acasă și rămân singură
cu grandilocvența ta
în minte, mă întreb paralizată de spaimă
ce sunt: depozitarul minciunilor tale impecabile
ori dragostea cea mare aflată când nu te așteptai

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

71

lust

after he handed her the ceremonial chalice
to drink a sticky liquid in worship of his gods
and discover which animal would choose her,
speak through her and make her dance a dream,
his ravishing perfumed beauty embraced her,
his fingers the owners of ancient crafts and motions
chimed over her skin, ringing the wake-up call –
she moved, now following him, now leading him
both elegant like green mambas in a baobab tree
descending and climbing, their bodies making
s-shaped loops to lurch forwards and backwards
and sideways all according to the reptiles' so slow
oh – so – so slow evolutionary etiquette;
they welcomed the gateway to this adulterous night
and rode on the unregretted mercy of it until
the miracle of a new day shimmered in the mirrors
and they parted, he to his mountains, she to her
flatlands, across the ocean, beyond guilt but both
poisoned by the lasting gift of lust

dorință

după ce-i înmână potirul după rânduială
ca să bea din el o licoare cleioasă spre lauda zeilor lui
și ca să afle ce animal o va alege pe ea,
va grăi prin ea și o va duce spre vis și dans,
răpitor de frumos și emanând un parfum îmbătător, o cuprinse
degetele-i fugeau pe pielea ei cu străveche pricepere
în armonii menite să trezească –
ea porni, când îl urma când îl conducea
aristocrați ca doi șerpi mamba într-un baobab
urcau coborau, trupurile lor zvâcnite
în bucle înainte înapoi
dreapta stânga totul după ceremonialul lent
al reptilei atât de – atât de încete;
până la dorita intrare în noaptea adulteră
și călare pe îndurarea ei fără de remușcare
până la oglinzile în care a pâlpâit miracolul unei alte zile
se despărțiră, el plecă spre munți, iar ea la
șes, dincolo de ocean, dincolo de vină amândoi
căzuți în patima fără sfârșit a dorinței

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

abandoned dog

it is too late to start denouncing him now
that man who some years ago still spoke
with an innocent tongue i understood well
who drew paintings in the wine caves of the rhone
while i, clean and loved, barked merrily
startling bats and owls into an early jig;
it is too late to start regretting my fragile friendship
with a traitor in disguise who left me
as soon as i had shed too many hairs and tumours
had begun to gallop through my veins –
now as the malignant swellings press against my skull
filthy and unloved, i embrace all my sweet memories
and the last fragrance of his hand upon my head

câine părăsit

n-are rost să dau vina pe el
un om pe care acum câțiva ani
îl înțelegeam atât de bine
picta pe bani în cramele de pe ron
eu eram curat și iubit pe vremea aceea și lătram bucuros
băgând frica în lilieci și bufnițe și punându-le pe dănțuit
drăcește;
n-are rost să plâng după scurta prietenie
cu un prefăcut și un laș care m-a părăsit
când mi-a căzut părul și m-am umplut
de tumori peste tot –
am țeasta plină de tumori maligne
jegos și singur cum sunt, mă tot gândesc cu jind
la ultima oară când i-am adulmecat mâna blândă, mângâierea

late love

this is so unusual for me
for all this life i walked on nettles
learnt how to kiss
young men's hands and temples
learnt how not to miss
subtle signs of turmoil or despair
how to make them light and
soar with pride as they achieve
such might such heady height –
so kind so full of sight you praise me
and older than my father would have been
you wish me to believe you and receive you
as if i were the innocent clean tongued maiden
and you as pure as the first ocean's swell
oh how unusual this is for me
almost like entering my own death again

iubire târzie

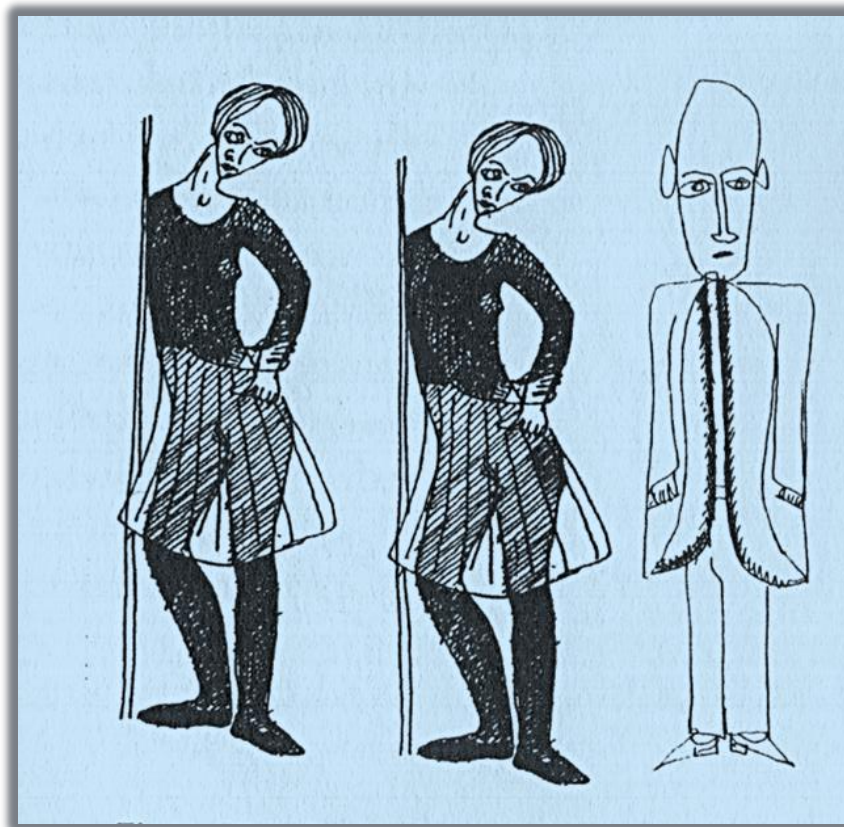
nu sunt deloc obișnuită
de când mă știu am umblat prin urzici
m-am deprins să sărut
mâinile și tâmplele bărbaților tineri
m-am deprins să descifrez
cele mai mici semne de tulburare, de deznădejde
să le alin și
să fiu mândră când văd cum
le cresc puterile și ajung atât de departe –
ce bună ești, ce prevenitoare ești îmi spui
tatăl meu ar fi fost mai tânăr ca tine
cum să te cred cum să te primesc
ca și cum aș fi neștiutoare limpede fecioară
iar tu la fel de pur ca oceanul după furtună
nu sunt deloc obișnuită
e ca și cum m-aș întoarce în moarte

[First published in Kritika]

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

74

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

alive again

at the start of the rancid state of aging
i've read all the signs accurately and seen
that there's no one to blame or persecute
no one to scream at or plead to for a return
journey ticket to the glorious years
before dementia and life-eclipse started
hissing at the entrance to each ear;
it seemed that nothing bright could happen
to reverse or undo this deliberate dying
this enchantment with fading memories
until one walk she emerged into the sunlight
in front of a just born rainbow, so free
so divinely mobile under a huge yellow umbrella
shinning and glittering as if dipped in pure gold
her breasts pointing to the celestial heights
oh, i regained my horns again and hoarsely
like any old renegade i whispered to her
that i was mistaken and not dead after all —
she smiled and set her lips on mine

din nou viu

la începutul rancedei bătrâneți
am citit clar semenele și am înțeles
că nu e nimeni de vină n-am pe cine acuza
la cine să urlu cui să mă rog să mă întorcă
la anii minunați
înainte ca demența și eclipsa vieții
să-mi șuiere în urechi;
nu mai așteptam nimic frumos
care să oprească ori să întorcă moartea aceea deliberată
dragostea mea pentru amintiri dispărânde
până-ntro zi când plimbându-mă a coborât din soare
în spate cu un curcubeu, atât de liberă
mișcare vie sub o uriașă umbrelă galbenă
strălucind în mii de ace de parcă era muiată în aur
sânii îndreptați spre bolta cerului
mi-a revenit pe loc bărbăția i-am șoptit
cu voce spartă de derbedeu bătrân
că ce să vezi n-am murit deloc —
a surâs și m-a sărutat pe gură

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

76

her tongue thrusting my death further
to a distant waiting room and that night
i was a pilgrim, a mariner, a rich man, a beggar
and she a virgin, my tender love, my whore
and that night we needed nowhere to run
nowhere to sail nowhere to fly or land
but on to each others' skin and psyche
and that night i got hold of my life again

limba ei a înghiontit moartea
mult dincolo și în noaptea aceea
am fost pelerin, marinar, bogătaş, sărăntoc
iar ea fecioară, marea mea dragoste, târfa mea
în noaptea aceea n-am mai avut dorința să scăpăm
să ridicăm pânzele să zburăm să coborâm
altundeva decât în trupul și-n sufletul nostru care era unul
aceea a fost noaptea în care mi-am luat viața înapoi

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

the old man's temptation

she was sitting exactly opposite me
from mile end to queensway reading
my book on how successfully to conceal
the major signs of age by converting
bad conquests into invented kissing tales
(almost at the entrance to bragging)
about all the passing females and males
who boasted almost nothing sagging
and whose desire for every reader always wins
in order to visit a multitude of our secret sins –
then suddenly i had the strangest need
a temptation to place my lips on her knee
only god knows where it may slowly lead
even perhaps on to her iliac crest's lee
and so on that ridge i can travel in style
her fragrant beauty lighting my last mile
but sadly that day i was far too old and meek
and she too young to know why & what i seek –
we parted without even a goodbye look

ispitirea bătrânului

ședea chiar în fața mea
între mile end și queensway a citit
din cartea mea despre cum să ascunzi mai bine
semnele clare de bătrânețe preschimbând
cuceriri ratate în istorii amoroase inventate
(lăudăroșenie dar nu tocmai)
cu masculi și femele de o zi
care se laudă că sunt verzi și în formă
și care cuceresc fiecare cititor în parte
cultivându-i o groază de vicii secrete –
și deodată am simțit tentația irezistibilă și
stranie să-mi lipesc buzele de genunchiul ei
cine știe unde ar putea duce asta încet-încet
poate chiar în locul acela ascuns de creasta iliacă
dacă aş ajunge acolo aş fi cineva
frumusețea ei înmiresmată mi-ar lumina ultima bucată de drum
ce păcat că în ziua aceea am fost bătrân și mult prea bleg
iar ea prea tânără să înțeleagă ce și de ce anume vreau –
ne-am despărțit fără niciun semn

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

78

her fingers still clutching my wise book

mine inventing one wholly new patella story

full of forbidden joy and unexpected glory

ea cu degetele lipite de cartea înțelepciunii mele

iar eu născocind altă poveste despre rotula genunchiului

una nouă, plină de bucurie interzisă și izbândă pe toată linia

[First published in Ambit 166]

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

79

return of the first lover

it isn't strange (why should any repetition ever be)
how fast again your inner shadow recognised mine
both fragmenting and melting in foreign embraces
which deny the remote significance of dried blood
upon the young hunger of our thighs and stomachs;
it isn't strange (why should any distant memory ever
be)
for long ago i have seen you lit by your mother's light
and i can read your love poems in the half circle of your
cut off cuticles now lying on a tissue ready to be burnt
so that neither i nor any powerful one can cast a spell
to make you fall out of love with me – again
and even for a while

întoarcerea primului iubit

deloc ciudat (nicio repetare nu pare ciudată)
cât de iute umbra ta interioară a recunoscut-o pe-a mea
amândouă fărâmițate și topite în alte îmbrățișări
care sfidează sensul de demult al sângelui uscat
suprapus peste coapsele burțile noastre tinere nesătule;
deloc ciudat (nicio amintire de demult nu este ciudată)
că odată cândva te-am văzut la lumina mamei tale
că știu să-ți citesc poemele închise în semicercul pielitelor
tăiate și puse pe un șervețel ca să fie arse
ca nu cumva eu ori alta care poate să te farmece
să te facă să uiți că mă iubești – vreodată
nici măcar pentru o clipă

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

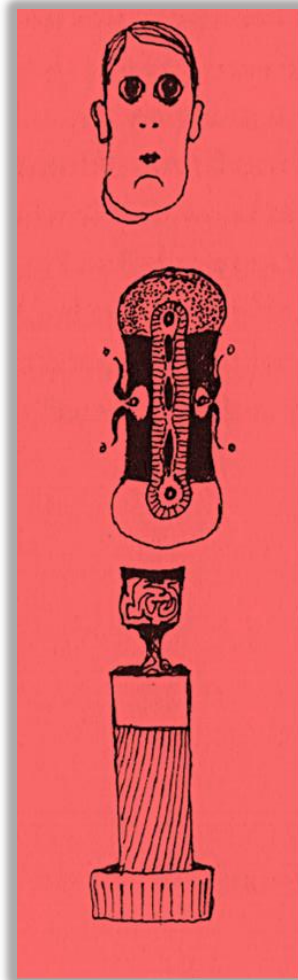

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

80

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

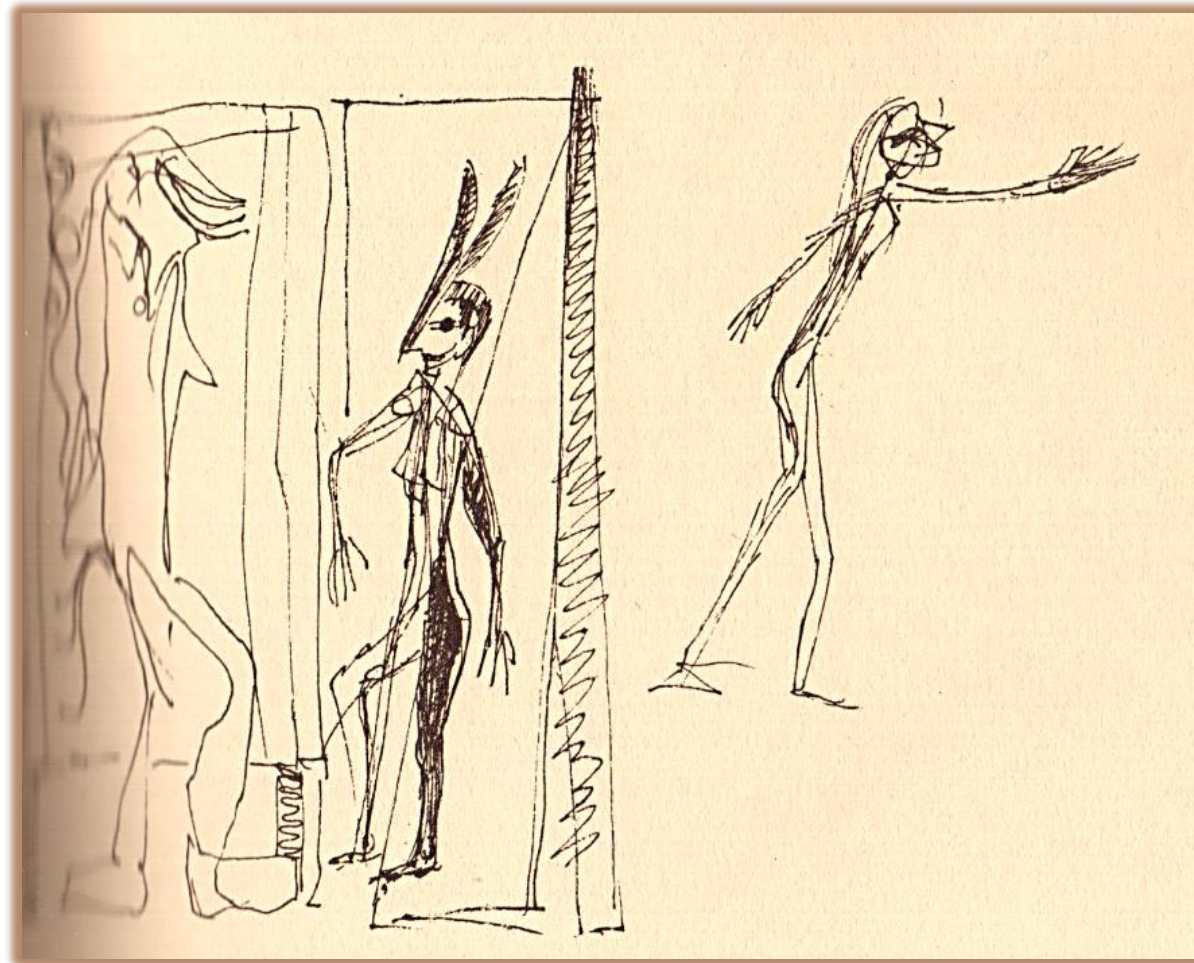
memories

i have a hidden suitcase packed with misadventures
foggy judgments and random decisions as well as
such beauty, such celebrations of life, such loves
that when i open the lid a miasma rich with honey,
sea and pines hazes out purifying and embracing me
like an insomniac alchemist of long ago
nourished by his own power and cunning tongue
who took me to the dunes of malmo to dismantle my
tormented memories to dissolve them with rose
oils while ravens sermoned to the first light

amintiri

am o valiză ascunsă plină de neșanse
gânduri confuze și decizii negândite dar și
frumusețe, bucurie de viață, dragoste
când o deschid o duhoare de miere,
mare și pini scapă ca o ceață purificându-mă învăluindu-mă
ca un alchimist din vechime care nu poate dormi
ținut în viață de propria lui putere și graiul viclean
și care m-a dus la dunele din malmö ca să-mi distrugă
amintirile dureroase să le dizolve cu ulei
de trandafir în vreme ce corbii predică în zori

sonja besford
arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
82

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

83

the inner demons

that summer i suggested that we should conduct
the last rights for our inner demons
(with full religious service and a brass-band) and
he being a choleric artist insisted on bread, sea salt
and red wine just to annoy these all powerful spirits
we knew we could never kill or expel or ignore
— they would stay as long as they pleased —
what a funeral farce, we laughed and what a melancholy
brothel we've become, filled with genetic calamities
howling for our blood and for particles of forgiveness —
yet in the texture of those ceremonies i felt my friend's
goodness and lofty presence as we held hands
to dance and leap towards the conciliatory moon lighting
our faces and that graveyard in croatia i shall never see again

demoni lăuntrici

în vara aceea am propus să dăm
ultima împărtășanie demonilor noștri lăuntrici
(serviciu religios complet cu alămuri) iar
el, pictor coleric, a ținut morțiș să avem pâine, sare de mare
și vin roșu special ca să scoatem din minți aceste duhuri atotputernice
pe care știam prea bine că nu le putem ucide izgoni sau măcar ignora
— fiindcă ele stau oricât de mult vor ele —
ce caraghioslâc funerar, am râs amândoi, ce bordel
melancolic suntem, plin cu nenorociri genetice
urlând că vor sângele nostru și fragmente de iertare —
și cu toate acestea ceremonia m-a făcut să simt căldura
și semeția prietenului meu ne-am dat mâna
în dans și salturi către luna împăciuitoare a cărei lumină cădea peste
chipurile noastre și peste acel cimitir din croația pe care n-am să-l
revăd niciodată

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford
arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
84

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

februaring

i am februaring, captured by an annual ascending melancholy
eyes above my earthbound life, my soul at half-mast
in slow orbit around recollections and regrets:
i am remembering all my teachers who tried to mould me
with linguistic storms, mystifying metaphors and even spells
into a more ordinary native or at least a less eccentric exile;
i am remembering all my friends who tried to nourish me
with sweet injections of vanity and luminous flattery which
promised to glue my ever fragmented brain into an entirety;
i am remembering the sadness of my far away homeland
full of weeping women, refugees, orphans and hungry innocents
whose destinies were as chiselled by some bitter frosty god,
by bloodthirsty warriors, politicians and journalists, so that
no land is safe, no land is safe, especially not mine;
i am februaring about all the dead friends and past lovers
who healed my wounds with laughter-potions and love-
ointments
who abstained from being tourists (in this life or any other)

februarizând

în ghearele unei melancolii anuale ce crește mereu februarizez
privesc deasupra vieții mele pământene, cu sufletul coborât în
bernă
gravitez în jurul amintirilor și regretelor:
revăd toți profesorii care au încercat să mă formeze
cu averse lingvistice, metafore buimăcitoare și clipe de calm
să mă facă să semăn cu un nativ cât de cât ori măcar cu un exilat
mai puțin excentric;
revăd toți prietenii care au încercat să mă sprijine
cu perfuzii de orgoliu și laude binefăcătoare care
urmau să-mi unifice mintea îmbucătățită;
văd tristețea patriei mele îndepărtate
cu femei în lacrimi, refugiați, orfani, nevinovați flămânzi
a căror soartă a fost tăiată-n piatră de amarnicul zeu al gerului
de războinici însetați de sânge, politicieni și jurnaliști, așa încât
nicăieri nu ești în siguranță și cu atât mai puțin în țara mea;
februarizez despre toți prietenii dispăruți și iubiții de altă dată
care m-au vindecat cu pilule de răs și alifii de dragoste

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

86

who loved me without reconstructing me or devouring me,
who enchanted my molecules and my senses and i am februating
because there is much left to februar and it is, after all, february

care au renunțat de bunăvoie la turism (în viață sau dincolo de ea)
care m-au iubit fără să vrea să mă schimbe ori să mă înghită,
care mi-au fermecat moleculele și simțurile și februarizez
pentru că mai sunt atâtea de februarizat și la urma urmei, suntem
în februarie

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

serbs meeting luck

we approached her from the side
she smelt of soap and something round;
we had no music and no voice then or now
so we tapped her thyroid gland:
come, please be ours;
i have never been anyone's here,
she drew the letters on our palms and left
at four that afternoon, ten years ago

sârbi întâlnindu-și norocul

ne-am apropiat de ea dintr-o parte
mirosea a săpun și a ceva rotund;
nu aveam muzică și nici voce atunci, și nu avem nici acum
așa că am atins-o încet în dreptul tiroidei:
vino, te rog, să fii a noastră;
n-am fost niciodată a nimănui aici,
a desenat aceste litere în palma noastră și s-a dus
chiar în ziua aceea la ora patru dupămasa, acum zece ani

[First published in Kritika, translated from Serbian by SB & JB]

the tyranny of milošević

there is a musty corrupt dominion
whose subjects drift on a shrinking slave ship
hidden in a paralyzing fog of fears
moldered by swinging lies and sneers
bedevilled by the evil rapacious criminal
his slayers, servants and their endless time

tirania lui milošević

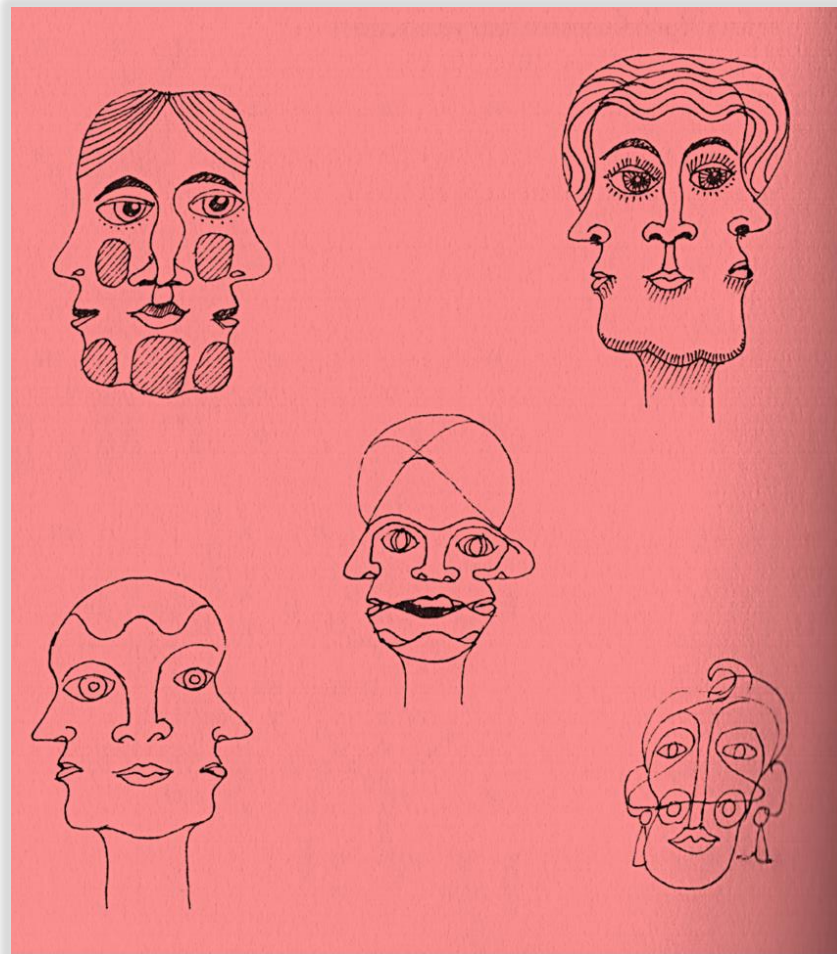
există de mult o colonie coruptă
ai cărei supuși sunt duși de valuri pe un vas cu sclavi
învăluit în negura paralizantă a spaimii
orbiți definitiv de minciună și batjocură
nimiciți de nesătutul răufăcător nelegiuit
ucigașii lui, slujitorii lui și eternitatea acestora

[First published in Kritika, translated from Serbian by SB & JB]

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

89

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
90

nato's 50th birthday party

“doing nothing is not an option”

this is the phoney rage of the mighty with
hooligan brains which embraces hades
to ravage my people poisoning killing
maiming them pushing them into oblivion
from high above and far away
not caring how many deaths grace this bloody
march april may june july forever as long
as it is a good exercise for nato, said clinton
followed by blair's mad stare babbling from his eyes
and confirmed by their bloodthirsty rhetoric of
cluster bombs and depleted uranium

petrecere la a 50-a aniversare a nato

„neimplicarea nu este o opțiune”

cei la putere cu creierele lor de huligani
și prefăcuta lor furie care înghite iadul
îmi distrug poporul îl otrăvesc îlucid
îl ciopârțesc pentru ca cei de sus
și cei de altundeva să nu mai știe de el
nu contează câte morți împodobesc sângerosul
martie aprilie mai iunie iulie și mereu câtă vreme
exercițiul face bine forțelor nato, așa a zis clinton
iar blair a încuviințat cu o privire turbată și bolborosită
elocvența lor însetată de sânge
ce descria bombele cu dispersie și uraniul sărăcit

[First published in Kritika]

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

serbia talking

that night as the lunar rainbow crossed my vulnerable skies and hawks led flocks of vultures to circle in the hot sirocco swirls, ignoring all hazards, i stopped casting spells, making ancient sacrifices and praying to the divine ears of a moody God; instead, i lifted my essence to the highest tower to scan the spread mountains, the valleys, rivers and lakes: hourly i hoped that my old predictions would come true, so that the lazy, shimmering horizon would conjure up a tall mast, then swollen sails above a white ship on whose helm i would see the arriving saviours who would bring us harmony peace prosperity and to me a love to make all other loves i have had embarrassed with their comparative insignificance;

i became the gentleness of that night, framed by the scent of burning wood, salt air and the distant hot desert storms; i ignored the impatient flapping of wings all around me thinking that this time no bird of prey would harm me because for the first time tonight, just as i had wished for years, i turned over the four of wands as the tarot card of the future before me: it

discursul serbiei

în noaptea când curcubeul lunar s-a arătat pe cerul meu lipsit de apărare și șoimii atrăgeau vulturi în stoluri să dea roată vârtejurilor fierbinți ale vântului sirocco și să ignore primejdiile, am încetat să fac vrăji, să aduc jertfe după legi străvechi, și să mă rog să fiu auzită de un Dumnezeu sumbru; m-am înălțat în turnul cel mare și am cercetat atent munții, văile, râurile și lacurile: cu fiecare oră care trecea, am sperat că mi se vor împlini prezicerile și zărilor pâlpende ce înaintau lent aveau să dezvelească catargul înalt cu pânze umflate ale unei corăbii la cârma căreia vor veni mântuitori să ne aducă pace, armonie, prosperitate și o iubire pentru mine, o iubire care să facă toate iubirile mele dinainte să se rușineze;

eram blândeștea nopții cu iz de lemn arzând, aer sărat și furtuni fierbinți în deșerturi îndepărtate; n-am dat nicio atenție aripilor ce băteau în jurul meu, de data aceasta eram la adăpost de păsările de pradă pentru că pentru prima dată, după ce așteptasem acest lucru de ani întregi, aveam în față răsturnat un Patru de Bate de la tarot: chiar și pe dos,

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

92

reads—even when reversed—harmony, peace, prosperity and great love;

the rainbow danced a slanting dance in the waveless lake-waters, the stars sparkled randomly, the birds cast ominous shadows, which i continued to ignore, and visions started to open before me just as, i supposed, life and death would open, if the evil king of my land had not quarantined them both almost immediately after he seized power; and, because life and death are identical twins and confined together, no one ever knows who among my people is alive and who is dead or indeed whether they exist as people at all; the scientists say that people are far too content with tacitly tip-toeing around this uncertainty; the artists claim that people are far too dulled by the felicity of the life/death state which requires no striving but yet sustains fears; the philosophers maintain that this seemingly unsolvable puzzle comprises the maxima of each individual and thus our people are always brave and triumphant to which i often reply that all three views are possible although only those who **solve** the puzzle will be victorious and never those who **merely define** it; the three groups are unimpressed by my answer (frankly, so am i) and probably expect much more from an oracle who sixteen centuries ago led her people to this mysterious, exquisite land to become its mother-earth, fertile from her people's blood and

cartea înseamnă armonie, pace, prosperitate și o iubire mare;

înclinat curcubeul aluneca peste lacul liniștit, stelele răzlețite străluceau, umbrele păsărilor erau rău-vestitoare, dar nu le băgam în seamă, se perindau în ochii mei năluciri, așa cum mă gândeam că aveau să fie viața și moartea înainte ca hainul rege al ținutului meu să le ascundă pe amândouă atunci când a venit la putere; cum viața și moartea sunt gemene identice și legate între ele, nu știe nimeni cine e viu și cine nu ori dacă poporul meu mai există cu totul; oamenii de știință afirmă că lumea n-ar trebui să se prefacă a nu vedea acest lucru; creatorii pretind că fericirea stării de viață/moarte îi amorțește, îi scutește de efort dar nu le îndepărtează spaimile; filozofii declară că această engimă aparent de nedezlegat se bizuie pe limita de sus a tuturor așa că poporul nostru e întotdeauna curajos și învingător dar părerea mea este că toate aceste trei păreri sunt corecte însă numai cei care **dezleagă** enigma vor învinge iar nu și cei care se mulțumesc s-o **definească**; cele trei grupuri despre care vorbeam nu sunt mulțumite cu ideea mea (la drept vorbind, nici eu nu sunt) și așteaptă probabil mult mai mult de la o prezicătoare care acum șaisprezece veacuri și-a condus poporul către acest minunat tărâm unde avea să fie țara lor de baștină, hrănită

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sacrifice:

i am serbia, the sum of all my people, the sum of their memories, their dreams, histories, wars, their defeats and victories;

i often visit the twins in their geometrically weird crystal prison, touch their transparent, margaric furniture, and see everywhere, below, above, all around, the moving images of the life and death forces guiding earthly forms into their allocated positions and i wonder whether the beautiful twins originally manoeuvred me too towards their future prison so as to fulfil some kind of meaningful prophecy, something instrumental to them and the whole of humanity, but i can never persuade them to admit to anything; they smile benignly at me, attentive and gentle, eager to discuss almost any topic i choose, they are childishly delighted when they make me laugh and please my curiosity, they sing and dance for me but they always manage to avoid my clever (and not so clever) verbal traps designed to reveal which one is life and which one is death;

they applauded when i told them that at last i had turned up the four of wands and they whirled me around holding hands, laughing, singing and exclaiming how especially dazzling i looked at that moment and how from the beginning

cu sângele și sacrificiile lor:

eu sunt serbia și în mine sunt toți oamenii mei, cu toate amintirile lor, visele, istoriile, războaiele, înfrângerile și izbânzile lor;

merg des să le văd pe gemene în închisoarea lor stranie de cristal, pipăi cu mâinile mobila lor transparentă sidefie și pretutindeni, dedesubt, deasupra, peste tot în jur, văd imagini mișcătoare ale forțelor vieții și morții, care conduc fiecare trup pământean la locul lui și mă tot întreb dacă frumoasele gemene au făcut așa încât să mă apropie de ceea ce avea să fie temnița lor pentru a îndeplini o profeție importantă, menită să le ajute pe ele și întreaga omenire, dar nu reușesc să obțin acest adevăr din gura lor; îmi surâd blajin, cald și grijuliu, sunt gata să-mi vorbească despre orice subiect vreau, se bucură copilărește când mă fac să râd ori să fiu curioasă despre ceva, cântă și dansează pentru mine dar degeaba încerc să aflu în cuvinte (mai mult sau mai puțin inteligente) care dintre ele este moartea și care este viața;

au bătut din palme când le-am pus că am avut în sfârșit în mână răsturnat un Patru de Bate de la tarot, m-au învățat ținându-se de mâini, au cântat, au râs, au exclamat că sunt o lumină și că din vremurile cele mai străvechi nu

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

94

of times there had never been a more beautiful, more proud, more brave and more dear to them female-oracle, mother-earth, the sum of her people and how, when the saviours arrive i must ask them to cast a lure, but why, i asked perplexed, why would a sailor know how to cast a lure, isn't falconry something that desert and mountain men are good at?, precisely!, they answered in unison and i could immediately see that they would tell me nothing further;

now as i stand here on the top of our world, staring into a darkened horizon, their request still seems odd, obscure; i turn around and see them in their quarantined glass chambers, gazing at me and at once the very centre of me shivers and contracts in a spasm of recognition: both life and death are blazing at me a quantity of love i have never seen before and i realise that i also love them with equal force; all at once i see that they came to me because i, Serbia, and i alone am able to contain that amount of love, to belong to life and death equally, to please life and death equally, to offer them my body, my soul, my children, my sorcery, my four of wands equally, to be their muse and lover and they my mentors and lovers; they extend their arms beckoning me and i run towards them not turning back although i hear the sirens, the exploding bombs, while the king's and saviours' laughter is so loud that i cannot hear the sum of my own screams and i know that no true

iubesc pe nimeni mai mult decât pe mine, prezicătoarea, patria mamă cu întreg poporul ei, iar când va veni mântuitorul să le chem neapărat să pună momeala, nedumerit am întrebat, de unde să știe un marinăr să pună momeala când vânătoarea cu șoimi e treaba oamenilor de la munte ori din deșert?, exact! au strigat amândouă și atunci mi-a fost clar că n-o să aflu mai mult decât atât;

acum sunt pe cea mai de sus culme a lumii și scrutez zarea sumbră, iar rugămintea lor încă mi se pare de neînțeles; mă întorc cu fața la închisoarea lor de sticlă, ele mă privesc lung, dintr-odată mi se cutremură și îmi îngheață sufletul, ca un pumnal vine înțelegerea: viața și moartea mă pârlănesc cu o iubire cum n-am mai văzut vreodată și îmi dau seama că și eu la rândul meu le iubesc cu aceeași intensitate; înțeleg că au venit la mine pentru că eu și numai eu, Serbia, am puterea să duc în mine iubirea lor, să iubesc viața și moartea la fel, să le slujesc la fel, să le dau trupul meu, inima, copiii, vrăjile, Patru de Bate de la tarot, să le fiu muză și iubită iar ele mentorii și iubitele mele; mă cheamă cu brațele întinse iar eu alerg la ele fără să mă uit îndărăt cu toate că aud sirene, bombe care explodează, în vreme ce regele și mântuitorul râd în hohote atât de tare încât nici urletele mele nu mi le aud și știu că nu vine niciun

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

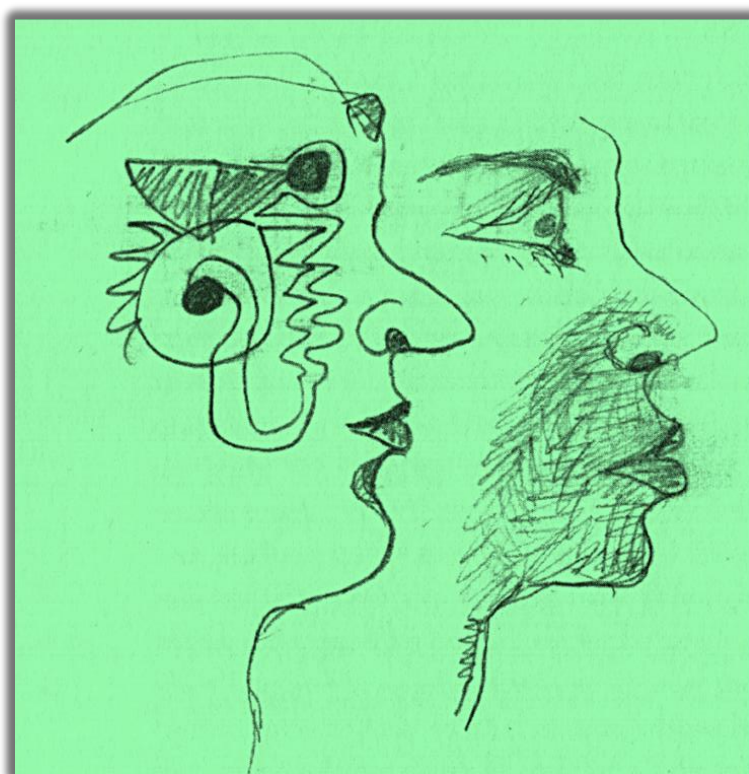
parallel texts. translated from english into romanian

95

saviour is on his way, that my people are doomed and that all
the whirling birds of prey have become killing machines

mântuitor, că poporul meu este condamnat și că toate
păsările de pradă care dau târcoale au devenit mașinării de
ucis

[First published in *Ambit* 157]

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

troubled youth on his way to war

who is this innocent actor of bravery
not long ago during his childhood
in a preface to his short-necked night
he grafted love and hope onto a zebra crossing
to a fertile field of books and music and now,
look, it is all burnt, mute and dead, does anyone care
whether his life is flying or he is holding on to it
with his little finger round the fast approaching epilogue

tânăr zbuciumat în drum spre război

cine este acest brav protagonist neștiutor
copil până nu demult
ca prefață la noaptea cu gâtul scurt ce-l aștepta
și-a lipit dragostea și speranța pe trecerea de pietoni
care ducea către un câmp mănos de cărți și muzică
privește, câmpul e ars, mut, mort, cui îi pasă
dacă viața lui fuge ori dacă se poate ține de ea
cu degetul mic pe epilogul care se apropie vertiginos

[First published in Kritika, translated from Serbian by SB & JB]

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

97

a mental patient

(belgrade during the 1999 bombardment)

i was breathing quietly, kneeling and trembling in what used to be
a white shirt, beyond the metal bars in a soft room with no
windows;
the four-eyed healer was knitting clever explanations:
we're out of medication, it follows that you're more powerful;
he wouldn't believe that i'm not, although i could follow his logic;
long ago i bartered my suit for a cup of blood from a reliable
vampire;
from my first rib he aspirated a magical spell: it didn't work;
today the four-eyed healer left my door open, intentionally i
suspect;
i hobbled to the attic, mother slept all curled up and cold;
this is the way, go to the roof, said another healer and in english!
i'd forgotten how good i used to be at all those mighty languages
(six to be precise, not including latin or church Slavonic, naturally);
okay, okay, good for us, what? skip over the hair?, great!,
fly, fly with the bombs! i shouted sooo amused;
hang on to the cluster bomb! he ordered; they're like
silver-coated

bolnav mintal

(belgrad în timpul bombardamentului din 1999)

cu respirație neuzită, în genunchi, tremurând într-o
cămașă
cândva albă, în spatele barelor metalice într-o odaie cu
pereți capitonați fără geamuri;
tămăduitorul cu ochelari înșira explicații inteligente:
nu mai avem medicamente, așa că ești mai puternic;
nu voia să creadă că nu sunt, și îi înțelegeam raționamentul;
a trecut mult de când mi-am dat costumul pe o cană de
sânge de la un vampir de încredere;
a aspirat o vrajă din coasta mea: n-a avut niciun efect;
azi tămăduitorul ochelarist a lăsat ușa deschisă, intenționat
presupun;
am urcat în mansardă șchiopătând, acolo dormea mama
încovrigată în frig;
pe aici, urcă pe acoperiș, mi-a zis alt tămăduitor în engleză!
uitasem ce bine știam toate limbile importante
(șase la număr, pe lângă latină și slavona bisericească,
firește)
ok, ok, ce? bun pentru noi? lasă părul!, așa!,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

98

rain drops, which one shall i choose? i asked, counting aloud:
cinquanta, sessanta, settanta, ottanta, novanta, cento, duecento!
be quiet and don't you dare let go or i'll screw your... he
threatened;
oh, i shan't, i shan't, i answered merrily, i shan't...secretly
sniggering
at the moron-healer who hadn't worked out that i have been
screwed
every way and everywhere by saints and sinners, by gods and
devils
since i was born and probably well well before;
the bomb and i are flying, i inhale particles of depleted uranium,
divine!,
mother still sleeps all curled up and cold and vampire-doctors sleep
and
murderer-politicians sleep, pilots and arms-dealers sleep,
journalists sleep,
but at last further buried i am no longer mortally awake and alone

[First published in Kritika, translated from Serbian by SB & JB]

sus, sus cu bomba! am strigat cu veselie;
ține-te bine de bomba cu dispersie! mi-a poruncit; parc-ar fi
picături de ploaie
argintate, pe care s-o aleg? am întrebat numărând tare:
cinquanta, sessanta, settanta, ottanta, novanta, cento,
duecento!
stai locului și ține-te bine sau ți-arăt eu... amenință el;
da, da, da, am răspuns vesel, da... râsei de
prostul de tămăduitor care nu se gândise că mi-arătaseră
toți
în toate felurile și pe toate părțile, sfinți și păcătoși, zei și
draci
de când mă știam și probabil chiar dinainte;
zbor cu bomba, inspir particule de uraniu sărăcit, superb!,
mama încă mai doarme încovrigată în frig și dorm și
doctorii-vampiri
dorm și politicienii-asasini, piloții și traficanții de arme,
jurnaliștii,
dar, în sfârșit îngropat, nu mai sunt muritor, treaz ori
singur

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

99

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

suicide of an actor in belgrade

first he ate his nails, then his left arm up to the elbow;
on the seventh day at dawn, instead of a ticket he offered
the conductor his tape-worm, pink, alive, in a glass-jar;
this is all i have, he said to the gaping mouth before he
jumped on the next track meeting the express train

[First published in Kritika, translated from Serbian by SB & JB]

sinuciderea unui actor în belgrad

întâi își mănca unghiile, apoi brațul stâng până la umăr;
în zorii celei de-a șaptea zi, în loc de bilet îi întinse
controlorului viermele lui panglică, roz și viu într-un borcan;
atâta am, zise iar celălalt rămase cu gura căscată
pe când el se arunca pe linia paralelă drept în fața trenului
accelerat

a regime academic

i polish the soiled shoes of my tamed steps: through
inherited pupils of fear i see my purgatory, oily, cruel,
fated —
i fear darkness, insubordinate women, lascivious lips, thighs
alongside my adam's apple;
i'm afraid to flow into the powerful essences of unguessable
female seesaws — they wish to change me, stroke me, mother
me,
love me, adopt me, cut loose my inner terrors;
i fear the ashtray of cigarette ends and the empty wine glasses
after immodest confessions;
i'm afraid of happiness, unhappiness, laughter, television:
it films me, it listens to me;
a book reads me, verses drain me into a stinking sweat;
i'm terrified in a lift, on a pedestrian crossing;
a fear someone replaying and shouting, so i do not speak
against or for anything or anyone;
quietly i open always side entrances while from my chest
i wipe my future ashes with a trembling handkerchief;

universitar supus regimului

lustruiesc pantofii prăfuiți ai pașilor mei împlânziți: prin
moștenitele pupile mărite de frică îmi văd purgatoriul, slinos,
necruțător, predestinat —
mi-e frică de întuneric, femei rebele, rebele, buze senzuale, coapse
prea aproape de mărul lui Adam;
mi-e frică să mă scurg în misterioasele balansoare feminine — ele
vor să mă schimbe, să mă dezmierde, să aibă grijă de mine,
să mă iubească, să mă adopte, să-mi desferece toate fricile;
mi-e frică de scrumiera cu mucuri de țigară și paharele goale de
vin după mărturisiri indecente;
mi-e frică de fericire, de nefericire, de râsete, de televiziune:
mă filmează, mă ascultă;
o carte mă citește, versurile mă fac să duhnesc a transpirație;
mor de frică în lift și pe trecerea de pietoni;
mi-e frică să-mi răspundă cineva și să strige, așa că nu sunt nici
pro nici contra;
neauzit deschid uși laterale și-mi șterg de pe piept
cu o batistă tremurândă cenușa viitoare;
aproape invizibil, aproape mort, peste tot străin,

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări

parallel texts. translated from english into romanian

102

almost invisible, almost dead, i am a stranger everywhere,
in hiding

mă ascund

[First published in Kritika, translated from Serbian by SB & JB]

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
103

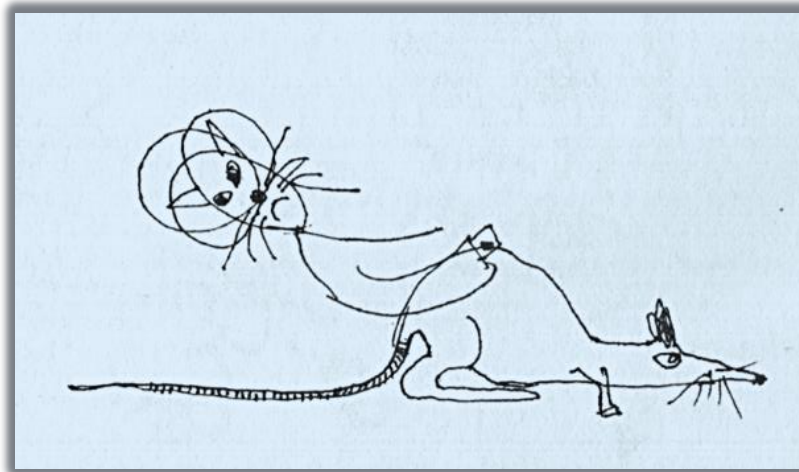
hunger

in the basement grows a fatless mirror
it ripples odours of rotten onions
mouldy potatoes on the floor –
above, in his bed, a rat
smokes a cigar, drinks

foame

la subsol crește o oglindă fără grăsimi
răspândește miros de ceapă strică
pe jos sunt cartofi mușegăiți –
deasupra în pat un șobolan
fumează trabuc și bea

[First published in Kritika, translated from Serbian by SB & JB]

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

the truth speaking

i was in a tired orchard
dozing under a parasol
when justice came to pay homage
to my earth-old human captors –
it left them unmarked, still lying,
although now stinking of death;
later, in my secret chambers,
the divided parts of me were partly
assembled and soon i shall glue
them into my entirety again

cuvântarea adevărului

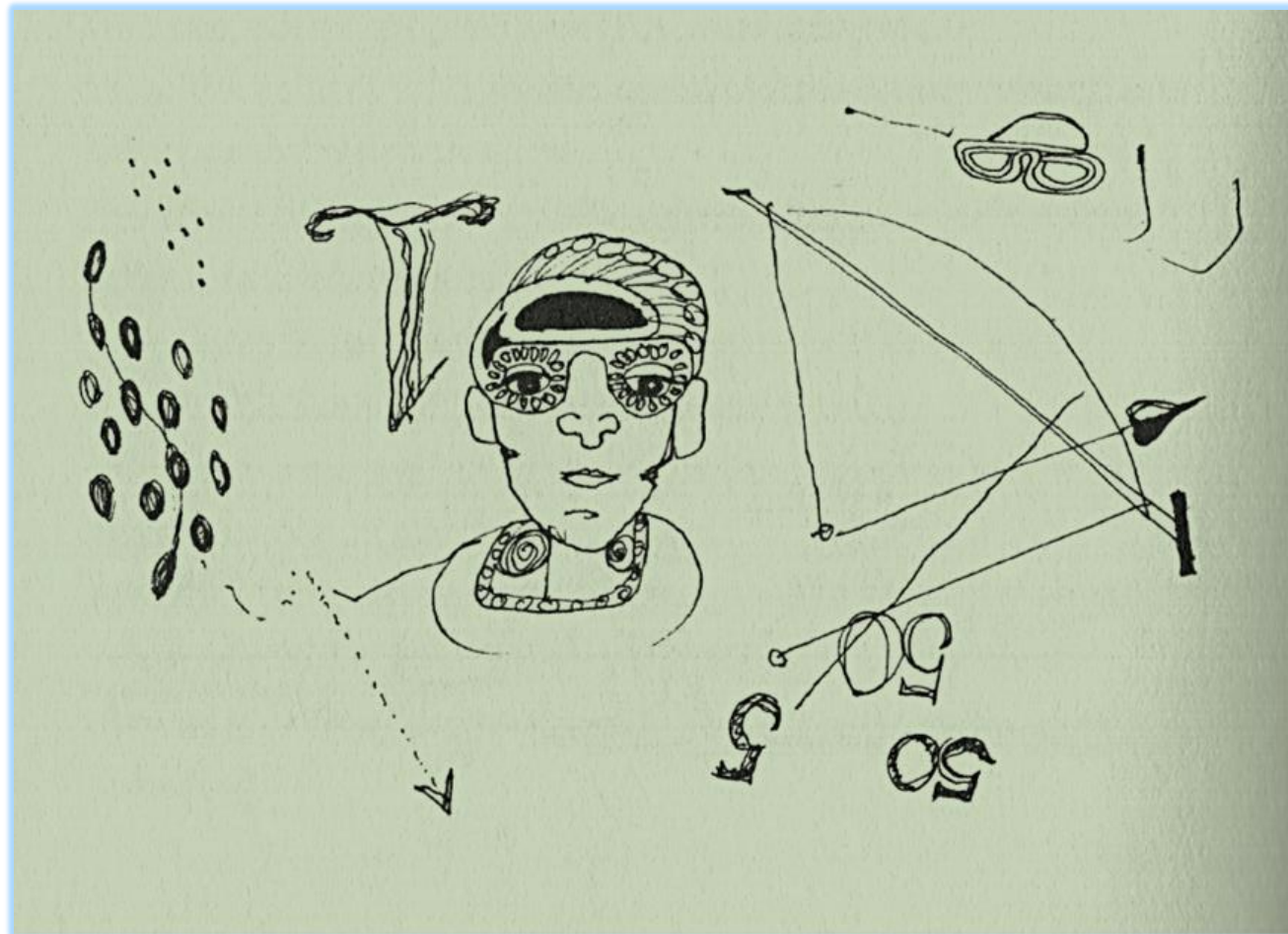
eram într-o livadă ostenită
moșaiam sub umbrelă
când a venit dreptatea să se ploconească la
cei ce mă țineau prizonier de când există pământul –
nici nu s-au sinchisit, zăceau acolo,
duhneau a moarte acum;
mai încolo, în iatacul meu tainic,
trupul meu îmbucătățit s-a adunat
foarte curând o să-l lipesc
din nou cum era întreg

[First published in Kritika, translated from Serbian by SB & JB]

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

105

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

perhaps not a dream

in my dream i saw a bazaar where merchants sold
men-assassins, killer wolves and venomous snakes,
where post-experimental corpses were fed to human
cripples and they when fat to privileged foreign visitors
who shared the hobby of poisoning children and watching
them die: slowly —
between these sessions, on seats made from dead infants' skins,
the guests sat on a roller-coaster being further entertained
by constant virgins high on survival;
in the same dream i listened to a dazzling sermon on
natural laws natural truths and natural justice
delivered by a somehow familiar fornicator and a liar
followed by another dispenser of falsehoods and death —
so harmed i woke in tears to see them on my television
screen an evil nebula flickering behind their heads

[First published in Kritika]

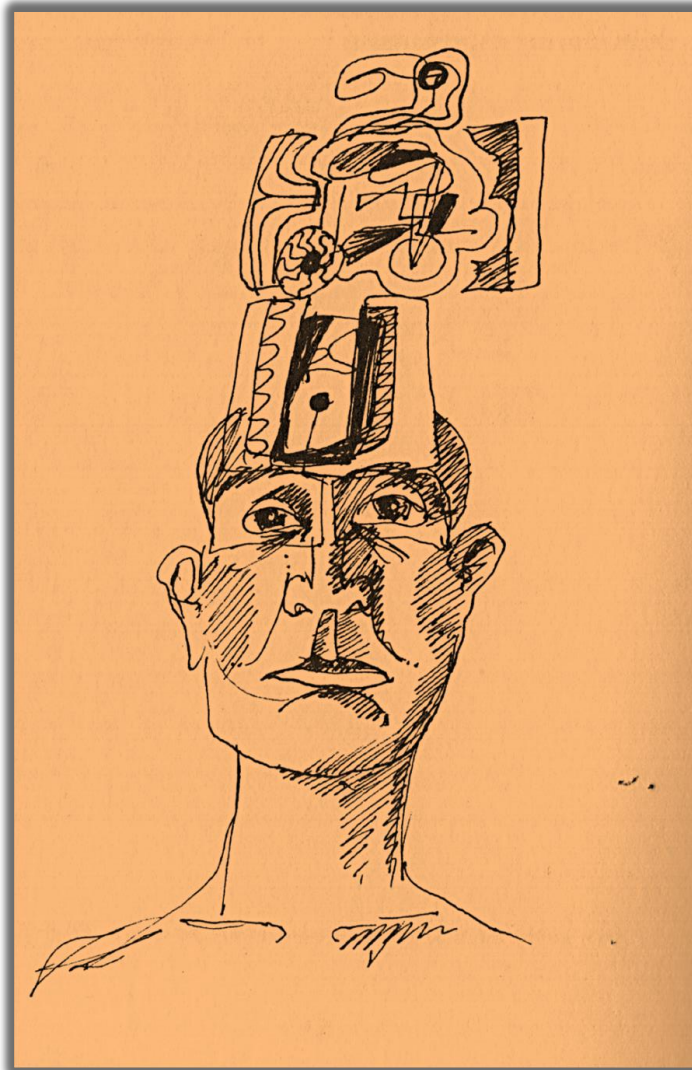
poate vis, poate nu

în visul meu am văzut un bazar unde negustorii vindeau
bărbați-asasini, lupi ucigași și șerpi veninoși,
unde ologilor li se dădea să mănânce leșuri
post-experimentale și erau apoi ei înșiși serviți ca hrană
oaspeților străini de vază
care aveau ca hobby să otrăvească prunci și să-i vadă murind:
încet —
în pauze, pe scaune făcute din piele de copii,
oaspeții se dădeau în roller-coaster și se întrețineau
cu fecioare statornice drogate cu dorința de a supraviețui;
în același vis am ascultat o predică uluitoare despre
legi naturale adevăruri naturale și drept natural
ținută de un cunoscut infidel și mincinos
iar după el a urmat alt propagator de miniciună și moarte —
m-am trezit în lacrimi cu ei pe ecranul televizorului
în spatele capetelor lor pâlpâia o nebuloasă nefastă

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

107

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
108

singing

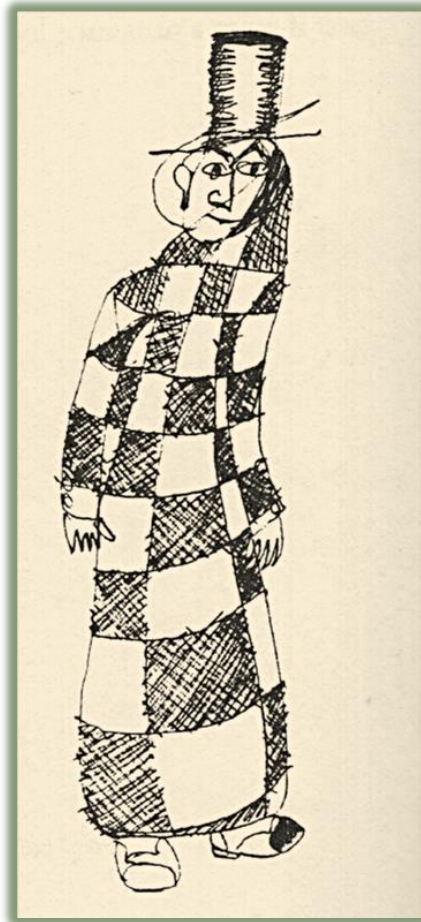
please do not sing or hum at my funeral
for my people and i are not used to honouring
death with melodious notes but would
rather prefer to cry our sorrows and regrets
oh for so many things we failed to do and say
when we could have spoken with golden tongues
and unknotted hearts about naming the forms of love
for each other or singing sweet songs to please
us, the ears of gods and make angels dance;
please do not sing or dance at my funeral
for i should like to feel from not so far above
your sadness spread to enter your blood stream
to travel through your body to the skull and hair
then, my essence will descend and it shall comb it out
as if it were a nuisance louse and nothing more

cânt

te rog nu cânta nu fredona la îngroparea mea
căci poporul meu nu este obișnuit să întâmpine
moartea pe note melodioase
noi preferăm să ne jelim suferințele și părerea de rău
că prea multe n-am făcut ori n-am spus
când am fi putut vorbi cu atâta dragoste unii cu alții
și am fi putut dezlega inimi și feluri de iubire
cântece dulci să ne meargă la suflet
nouă și zeilor, să facă îngerii să danseze;
te rog nu dansa nu cânta la îngroparea mea
vreau să pot simți deasupra ta aproape
cum te cuprinde tristețea și-ți intră în sânge
îți intră-n trup până-n creștet și-n păr
și atunci spiritul meu se va pogori și îl va pieptăna
ca și cum ar fi un păduche enervant și nimic altceva

[First published in *Kritika*]

sonja besford
arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian
109

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014

Information about the Poet

Sonja Batinić Besford was born in Belgrade (Yugoslavia), with the Sun in Pisces, the Moon in Virgo and the Ascendant in Scorpio. Sonja spoke fluently on her first birthday, which she remembers well because the celebration lasted for several days and she received many presents, most memorably a little wooden chair and a red handbag. Shortly after, she discovered the mysterious beauty of life under the dining-room table covered with a lace cloth full of trees and birds. Her world of listening to the conversations above was interrupted only by her grand-mother Ana passing down sandwiches. Sonja was blissfully happy until (much earlier than usual, since her parents considered her chosen life-style weird) she was dispatched to school where she was very unhappy.

Sonja Batinić Besford s-a născut la Belgrad (Iugoslavia), cu Soarele în Pești, Luna în Fecioară și cu ascendentul în Scorpion. La vârsta de un an vorbea corect. Își aduce bine aminte prima ei zi de naștere, deoarece a durat câteva zile la rând și a primit multe cadouri, printre care un scăunel de lemn și o poșetă roșie. La puțin timp după aceea, ea a descoperit frumusețea misterioasă a vieții văzute de sub masa din sufragerie, acoperită cu o față de masă de dantelă, plină de broderii cu păsări și copaci. De acolo asculta conversațiile de deasupra ei și numai bunica, Ana, o întrerupea ca să-i strecoare câte un sandviș. Sonja a fost un copil extraordinar de fericit până când (mult mai devreme decât ar fi fost normal, atunci când părinții au considerat stilul ei de viață nepotrivit) a fost trimisă la școală, unde a fost profund nefericită.

sonja besford

arrivals & departures. sosiri și plecări
parallel texts. translated from english into romanian

111

This lasted until, at the age of eight, she started to write: reading and writing were natural extensions of her universe under the table and all was well again.

Sonja has five books published in Belgrade, and many short stories, poems and literary reviews in various magazines in Britain, Yugoslavia, France and USA.

This, her third published collection of poetry, is the first one written in English.

She is married to a dentist and lives in London.

Această nefericire a durat până la vârsta de opt ani, când a început să scrie: cititul și scrisul erau prelungiri firești ale universului ei de sub masa din sufragerie și astfel totul revenea la normal.

Sonja a publicat cinci cărți la Belgrad și multe nuvele, poeme și recenzii literare în reviste din Marea Britanie, Iugoslavia, Franța și SUA.

Această carte este al treilea volum de poezie al autoarei și în același timp primul scris în limba engleză.

Este căsătorită cu un stomatolog și locuiește în Londra.

Information about the Translator

Lidia Vianu

Professor of Modernist and Contemporary English literature at the English Department of the University of Bucharest.

Director of *Contemporary Literature Press*.

Director of the MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text.

Recipient of the London Poetry Society biennial Prize for Poetry Translation 'Corneliu M. Popescu', 2005, with Adam J. Sorkin.

Literary critic, translator, writer.

Member of the Romanian Writer's Union and of the Romanian Pen Club.

Profesor de literatură engleză modernă și contemporană la Departamentul de Engleză al Universității din București.

Directorul editurii *Contemporary Literature Press*.

Directorul Masteratului pentru Traducerea Textului Literar Contemporan.

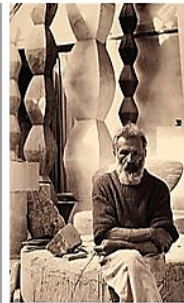
London Poetry Society i-a decernat premiul biennial „Corneliu M. Popescu” pentru traducerea poeziei, în anul 2005, împreună cu Adam J. Sorkin.

Critic literar, traducătoare, scriitoare.

Membră a Uniunii Scriitorilor din România și a Pen Clubului Român.

**With Contemporary Literature Press
James Joyce is more present than ever!**

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing
Finnegans Wake:

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The only Online Literature Publishing House of the University of Bucharest

<http://editura.mttlc.ro/>
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in 111 Volumes

Totalling 30,000 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

*What is the most important part of *Finnegans Wake*?*

Certamente, cuvintele create de Joyce lui-même.

We have made six volumes of them. Learn them—utantill!

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/joyce%20Lexicography.html>

Director **Lidia Vianu**

Executive Advisor **George Sandulescu**

**The Times Literary Supplement No 5822
31 October 2014**

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2014